No 2263 Zaterdag 11 Augustus 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. E. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De I.B.A.

Iemand die geregeld de voorstellen van ons Bestuur in zake sociale wetgeving nagaat kan zich niet ontveinzen, dat ons Bestuur ernstig er naar streeft om ook onze zwakkere broeders te helpen en hun toestand te verbeteren.

Als men echter de arbeidswetgeving in Nederland vergelijkt met die op Curaçao dan moet men toch onbevooroordeeld erkennen, dat we nog veel bij het Moederland ten achter zijn.

Waar ligt dit aan?

Is het waar wat sommigen beweren dat Curaçao eigenlijk te klein is, om zich met een arbeidswetgeving bezig te houden.

Dit is zeker *niet* waar. Curaçao is wel klein maar er zijn hier *duizenden* arbeiders werkzaam. Curaçao is misschien als geographische oppervlakte onbeduidend, maar het is een lang niet onbeduidend centrum van industrie. Dit is niet alleen de meening van schrijver dezes, maar ook bezoekers van ons eiland, die veel van de wereld hebben gezien en de bekwaamheid bezitten toestanden volgens hun werkelijke waarde te beoordeelen, deelen dezelfde meening.

Waarom is men hier dan ten achter op het gebied van arbeidswetgeving?

Wij gelooven, dat dit voornamelijk zijn oorzaak vindt in de onkunde, en in de verkeerde opvattingen welke hier heerschen omtrent arbeidswetgeving; voornamelijk in die kringen, welke geroepen zijn om het Bestuur te helpen tegemoet te komen in zijn alleszins lofwaardig streven de Arbeidswetgeving in Curaçao te vervolmaken om niet te zeggen te introduceeren.

Daarom hebben wij onze kolommen ook gaarne opengesteld voor de *sociale hoek*, die door zijn inhoud bij onze lezers zeker reeds de volle aandacht heeft. De schrijver dezer opstellen neemt de sociale Encyclieken van onze Pausen tot leiddraad zijner beschouwingen. En ofschoon hij laat uitkomen, dat de principepen der sociale wetgeving steunen op de gegevens der natuurwet en dus door iedereen — ook den niet-katholiek — moeten aanvaard worden, mocht soms een enkeling de meening zijn toegedaan dat arbeidswetgeving eigenlijk iets specifiek Roomsch is.

Zij die de geschiedenis der internationale arbeidswetgeving kennen weten beter; maar om voor eenieder het overtuigend bewijs te leveren, dat arbeidswetgeving een eisch is van algemeene rechtvaardigheid vragen we onze lezers of ze zich ook de I.B.A. herinneren.

WAT IS DE I. B. A.?

Vergun ons even 15 jaar terug te gaan.

Den 24sten April 1919 werd in het 13 de deel van *het Vredesverdrag van Versaille* — dat den titel „ARBEID" voert — besloten tot instelling van een blijvende organisatie ten behoeve van de internationale arbeidswetgeving. De artikelen 387—427 die in dit deel zijn ondergebracht, worden voorafgegaan door de volgende verklaring:

„Aangezien de Volkenbond ten doel heeft den algemeenen vrede te verzekeren en een zoodanige vrede slechts gevestigd kan worden op den grondslag van sociale rechtvaardigheid;

Aangezien er arbeidsvoorwaarden bestaan, welke voor velen onrecht, ellende en ontberingen medebrengen, hetgeen eene zoodanige ontevredenheid baart, dat daardoor de algemeene vrede en eensgezindheid in gevaar gebracht wordt, en aangezien een verbetering van deze arbeidsvoorwaarden dringend noodzakelijk is bv. ten aanzien van de regeling van den arbeidstijd, vaststelling van een maximum arbeidsdag en werkweek, de arbeidsbemiddeling, het bestrijden van werkeloosheid, het waarborgen van een loon dat redelijke bestaansvoorwaarden verzekert, de bescherming der arbeiders tegen algemeene en beroepsziekten, en tegen ongevallen voortkomende uit den arbeid, de bescherming van kinderen, jeugdige personen en vrouwen, de ouderdoms- en invaliditeitsvoorziening, de bescherming van de belangen der arbeiders, werkaam in het buitenland, de erkenning van het beginsel van vakvereenigingsvrijheid, de organisatie van het vakonderwijs en andere soortgelijke maatregelen;

Aangezien het niet-aannemen door eenig volk van een werkelijk menschwaardige arbeidsregeling het streven in den weg staat van andere volken, die het lot der arbeiders in hun eigen landen wenschen te verbeteren;

Komen de Hooge Verdragsluitende Partijen, evenzeer gedreven door gevoelens van gerechtigheid en menschlievendheid als door den wensch een duurzamen wereldvrede te verzekeren, het volgende overeen:...

Het eigenlijke betoog is slechts kort en eenzijdig; het beschouwt de sociale rechtvaardigheid slechts in haar samenhang met den algemeenen vrede, maar de onderwerpen die als voorbeelden aan de internationale wetgeving ter regeling worden voorgelegd, omvatten een sociaal program voor jaren. Nu is het wel min-of-meer gewoonte geworden om met minachting neer te zien op de samenstellers van het vredesverdrag van Versailles, — maar toch: Wat hier is samengevat in deze inleiding, bewijst een kennis van sociale toestanden, die men meestal niet bij diplomaten verwacht aan te treffen.

Ter bereiking van het gestelde doel is dan met den Volkenbond ook het Internationaal Bureau van Arbeid te Geneve opgericht. Ieder land dat lid is van den Volkenbond is tevens lid van dit bureau — *ook Nederland dus.* De voornaamste werkzaamheden van de I. B. A. zijn: de centralisatie en verspreiding van alle inlichtingen betreffende internationale regelingen van de arbeidsverhoudingen, meer speciaal die, welke op de jaarlijksche algemeene conferentie aan de orde komen. Iedereen kan echter gebruik maken van zijn diensten: regeeringen (Gouvernement), zoowel als vereenigingen (Volksbond) en particulieren (werkgevers).

Bekend is b.v. dat Engeland indertijd aan het I. B. A. inlichtingen heeft gevraagd (en deze ook heeft gekregen) omtrent de heropvoeding van oorlogsverminkten in Duitschland. Wij zullen thans niet verder ingaan op de resultaten, die met deze organisatie zijn verkregen, evenmin op de ontwerpverdragen die ook in de Nederlandsche sociale wetgeving zijn verwerkt. Wij willen slechts nog de 9 grondstellingen memoreeren die in artikel 427 van het verdrag van Versailles, voor deze internationale regelingen werden vastgesteld:

9 Grondstellingen.

1e. Arbeid is geen koopwaar of handelsartikel.
2e. Recht van vereeniging tot alle wettige doeleinden.
3e. Een loon dat een behoorlijk levenspeil waarborgt.
4e. Werkweek van ten hoogste 48 uren.
5e. Een wekelijksche rustdag van 24 uren, zooveel mogelijk op Zondag.
6e. Afschaffing van kinderarbeid en beperking van den arbeid voor jongeren.
7e. Voor gelijk werk ook gelijk loon, zonder onderscheid van sexe.
8e. Gelijke sociale behandeling van buitenlandsche arbeiders, wettig in het land woonachtig.
9e. Elke staat zal een arbeids inspectie instellen.

Een logisch geheel vormen deze 9 grondstellingen niet; de meesten kunnen nauwelijks „werk"-beginselen genoemd worden. En de resultaten van een 15-jarige werkzaamheid volgens deze richtsnoeren vertoonen dan ook duidelijk de gevolgen van dit gebrek. Maar toch mag als voornaamste resultaat het groote nut niet vergeten worden dat de I.B.A. kan hebben, zoodra de staatsregeeringen ertoe overgaan — en o.i. zal dit ter eeniger tijd *moèten* geschieden — de sociale verhoudingen in hun land ernstig en als een geheel onder het oog te nemen en te herzien.

Anderzijds moet worden toegegeven dat de toestand van de geheele samenleving totaal anders zou zijn, indien deze 9 wenschen van Versailles tijdig waren opgevolgd — ook in de buiten — Europeesche gebieden.

Hoezeer deze wenschen in overeenstemming zijn met de eischen die ook door de katholieken gesteld worden (maar dan op meerdere en vooral dieper liggende motieven) moge blijken uit hetgeen Paus Pius XI in zijn encycliek Quadragesimo Anno hierover schrijft.

„Toen de staatslieden der voornaamste mogendheden na den gruwelijken wereldoorlog den vrede wilden baseeren op een radicale herschepping der sociale verhoudingen, waren er onder de richtlijnen en beginselen, die zij hebben bekrachtigd en waardoor de arbeid der werklieden volgens recht en billijkheid zou worden geregeld, ook zeer veel punten, die met de beginselen en wenschen van Leo XIII zoo wonderbaar overeenstemmen, dat het den schijn heeft, als waren ze bewust daaraan ontleend."

En Guitton zegt — na te hebben aangetoond dat de andere eischen geheel overeenstemmen met Rerum Novarum — van de onder no: 4, 7 en 8 genoemde grondstellingen: „pour être moins explicites dans R. N., ils y trouvent sans difficulté leur fondement."

Het ware te wenschen dat deze grondstellingen uit een beter gefundeerd en een algemeener inzicht waren voortgesproten; dan zouden misschien de rechtvaardigheid en het algemeen welzijn thans niet meer zoo dikwijls worden verward met en moeten wijken voor de rentabileit en de private welvaart. Maar hier komen we in het vaarwater *van onzen* sociaalen - hoek - medewerker en die stuurt zijn schuitje zelf wel verder in de richting.

Koloniale Raad.

Eenige weken geleden gaven wij de wijzigingen weer door het Bestuur voorgesteld nopens de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934. Verschillende dezer wijzigingen waren buitengewoon toe te juichen, omdat ze beoogden het volk in deze moeilijke tijden te verlichten.

Tot onze bevreemding meenden eenige leden van den Raad bezwaar te moeten maken tegen de voorgestelde uitgaven en maakten de volgende beschouwingen en opmerkingen:

Algemeene beschouwingen.

Hoewel ten volle waardeerend de pogingen van het Bestuur om werkloosheid te bestrijden en te voorkomen, misstanden uit den weg te ruimen en de positie van het personeel in overheidsdienst te verbeteren, vroegen enkele leden zich toch af, of de tijdsomstandigheden de voorgestelde uitgaven wel rechtvaardigen. Weliswaar is de stand der geldmiddelen zeer bevredigend en vloeien de middelen rijker dan verwacht werd, doch gevreesd werd, dat het Bestuur ter zake toch optimistischer is dan de feitelijke toestand in het Gebiedsdeel gedoogt.

Zoo werd gevraagd, of het Bestuur verwacht, dat in de eerstvolgende jaren de middelen in even rijke mate zullen vloeien. Men meende te weten, dat op dit punt nog geen zekerheid bestaat en zou gaarne hieromtrent worden ingelicht, temeer, waar in het onderhavige ontwerp bedragen worden aangevraagd tot een totaal van bijna f 45.000.— voor indienstneming van nieuw vast personeel, voor aanstelling van tijdelijk personeel in vasten dienst en voor positieverbetering en daarmede gepaard gaande salarisverhooging van reeds aangesteld personeel, welke bedragen, eenmaal gevoteerd, als vaste post op de komende begrooting blijven paraisseeren. In dit verband werd ook gevraagd, of het juist is, dat de hier bedoelde bedragen bestemd zijn om de uitgaven ter zake voor de resteerende 5 maanden van het jaar te dekken, zoodat voor de volgende jaren een bedrag van minstens f 108.000.— voor deze doeleinden benoodigd zal zijn.

Enkele leden vroegen, of het Bestuur bij nadere overweging hun meening niet kan deelen, dat een partieele verbetering der ambtenarenposities thans hoogst ongewenscht geacht moet worden. Andere leden merkten op, dat de salarissen van het lagere douanepersoneel zeer klein zijn, waarom zij het toejuichen, dat het Bestuur voorstellen doet om het lot van de hier bedoelde personen te verbeteren. Hiertegenover werd weer gesteld, dat toch laatst verscheidene personen in dienst der douane zijn getreden.

Meerdere leden zouden gaarne vernemen, of het Bestuur van meening veranderd is ten aanzien van de wenschelijkheid om de personeelsbezetting op de gouvernementskantoren sober te houden en niet dan in uiterste noodzaak uit te breiden en zoo neen, welke omstandigheden dan tot vergrooting van het ambtenarencorps nopen.

Mochten meerdere leden het al in principe eens zijn met het standpunt van het Bestuur, dat getracht moet worden werkloosheid te voorkomen, zoo zouden zij toch gaarne vernemen, of er niet meerdere wegen ter bereiking van dit doel open staan dan alleen de weg van werkschaffing in overheidsdienst Zij meenden, dat het meer aantrekkelijk maken van onze haven voor het wereldverkeer door o.m. de lasten op de scheepvaart gelegd, te verminderen, zeker een algemeene opleving van het economisch leven in dit gebiedsdeel ten gevolge zou hebben. Nimmer mag vergeten worden, dat werkverschaffing in overheidsdienst slechts tijdelijke verlichting brengt en slechts bepaalde personen te hulp komt.

Enkele leden merkten nog op, dat zij betreuren, dat nog geen voorstellen werden gedaan om de lasten, die op handel en nijverheid drukken, eenigermate te verlichten. Zij hebben hierbij niet alleen het oog op de tarieven en de vergoedingen voor diensten verleend door de douane-ambtenaren, de ambtenaren van het Stoomwezen en die van den Quarantainedienst, doch ook op de loodsgelden. Alom vinden verlagingen plaats in de tarieven, huren, loonen, salarissen, enz., kortom overal neemt men een tendens waar om goederen en diensten lager te waardeeren, dan voorheen gedaan werd; echter hebben de hierboven opgesomde tarieven en vergoedingen hiermede geen gelijken tred gehouden en zijn niet evenredig aan de gedaalde kosten der dienstverleening verlaagd geworden. Zwaar drukken deze kosten op het bedrijfsleven, nu het inkomen daalt en de lasten gelijk blijven en het is begrijpelijk, dat handel en nijverheid naar verlichting verlangen, vooral nu uit het vloeien der middelen schijnt te blijken, dat de lasten zeer zeker verlaagd zouden kunnen worden. Gewezen werd op het ernstig streven van de Moederlandsche en Indische Regeeringen om de bedrijfslasten te verminderen. Men zou gaarne de meening van het Bestuur in deze vernemen.

Wat de genoemde loodsgelden betreft werd bovendien opgemerkt, dat verlaging daarvan in belangrijke mate de aantrekkelijkheid van de haven zou verhoogen en daardoor handel en industrie zou bevorderen, de werkgelegenheid vermeerderen, de middelen in verhoogde mate doen vloeien, kortom de welvaart doen toenemen ten voordeele van heel het Gewest. De leden hier aan het woord drongen dan ook ten sterkste aan op verlaging der loodsgelden om het algemeen belang te bevorderen en werkloosheid tegen te gaan.

Enkele andere leden, ofschoon volkomen eens met de daareven medegedeelde gevoelens, waarbij zij de wenschelijkheid der verlaging der accijnzen op gedistilleerd en der afschaffing van de kosten verbonden aan de landingscertificaten van gedistilleerd, welke de concurrentie zeer bemoeilijken, betoogden, deelden echter mede met dergelijke maatregelen liever te willen wachten tot de schuld aan Nederland tot een gering bedrag zal zijn teruggebracht.

Naar aanleiding hiervan bepleitten de leden eerder aan het woord dan de wenschelijkheid van het allereerst aanwenden der gelden tot afbetaling der voorschotten.

Gevraagd werd of het juist is, dat het verschil in meerdere opbrengst, bereikt door de jongste accijnsverhoogingen, niet zoo groot is, eensdeels omdat daardoor minder wordt ingevoerd en andersdeels omdat nu ook meer bewaking noodig is.

Het eenig artikel.

Ad A 1um. Gevraagd werd in verband waarmede de werkzaamheden op het Bureau van den Burgelijken Stand op Aruba vermeerderd zijn, waar toch de bevolking niet in bijzondere mate is toegenomen.

Ad A 2um. Gevraagd werd, of bedoeld wordt deze bijdrage (van f 3000) te geven aan een nieuw op te richten arbeidsbeurs of aan een bestaande beurs. Gaarne zou vernomen worden hoe deze arbeidsbeurs georganiseerd is zal worden indien er reeds een beurs is, welke resultaten reeds geboekt werden. Gevraagd werd, of een arbeidsbeurs voor dit kleine eiland wel noodzakelijk is, gezien het feit, dat werkgevers en werknemers elkander zoo gemakkelijk kunnen vinden en een ontstane behoefte aan werkkrachten in den regel zeer snel ter kennis van de werkzoekenden komt.

Ad A 3um. Aangezien de redactie van de memorie van toelichting ten deze niet duidelijk is, zou men gaarne vernemen waar de derde man geplaatst zal worden.

Mededeelende dat juist onlangs in een courant van Trinidad een oproeping, gericht tot de daar of in Tobago geborenen, gezien werd voor een niet onbeteekende functie bij het politie korps aldaar, werd gevraagd of voor deze plaatsen van de diensten van in dit Gewest geborenen gebruik gemaakt zal worden. Zou niet met de bezetting gewacht kunnen worden, totdat de Curaçaosche jongelieden, die voor den dienst bij het korps Militaire Politietroepen zullen worden opgeleid, als zoodanig kunnen worden aangesteld? Of wel door verplaatsing van Hollandsche manschappen van Curaçao naar Aruba een oplossing in deze gevonden kunnen worden?

Ad A 4um. Met waardering werd kennis genomen van het voornemen van het Bestuur om meer Curaçaosche jongelieden voor den dienst bij het korps Militaire Politietroepen in aanmerking te brengen en verklaarde men zich algemeen gaarne bereid om de daarmede in verband benoodigde gelden te voteeren. De afdeelingen merkten echter op, dat het voorstel van het Bestuur om een tweetal instructeurs te doen uitkomen haar vreemd voorkomt. Deze Hollanders toch zijn niet op de hoogte van den Curaçaoschen dienst, waartoe de op te leiden jongelieden later zullen behooren en kunnen derhalve op dit punt geen opleiding geven, hetgeen sterk betreurd zou worden. Overigens kwam het de afdeelingen niet verantwoord voor om de instructeurs gedurende een korte spanne tijds speciaal te doen uitkomen om 10 jongelieden op te leiden. Enkele leden vroegen of deze vooropleiding niet gegeven zou kunnen worden door mannen uit het korps op Curaçao zelf, zoodat uitzending van instructeurs uit Nederland onnoodig wordt. Andere leden verklaarden, nog liever te zien, dat de meerderen uit het korps op Curaçao met plaatselijke ondervinding de opleiding der jongelieden ter hand nemen en deze geheel op Curaçao voltooid wordt. Weer andere leden meenden, dat, indien dit niet mogelijk is, de voorkeur er aan gegeven moet worden de geheele opleiding op Curaçao te doen plaats hebben door één speciaal hiervoor uit te zenden instructeur, boven het zenden van de jongelieden naar Nederland ter voltooiing van hun opleiding.

Ad A 6um. Gevraagd werd door welke omstandigheden de werkzaamheden ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen gestegen zijn en voorts welke financieele gevolgen de afscheiding van het kantoor van den sub-ontvanger van dat van den Ontvanger medebrengt. De leden hier aan het woord waren sterk gekant tegen decentralisatie van comptabele afdeelingen.

Andere leden verklaarden het voorstel toe te juichen, aangezien de voorgestelde maatregel naar hunne meening een betere controle in de hand werkt.

Ad A 7um. Verscheidene leden zouden gaarne vernemen welke overwegingen het Bestuur geleid hebben tot het voorstellen van een herziening van de posities van de kommiezen bij den belastingdienst, waaronder de invoering van een assistentenrang bij dezen dienst. Men gaf gaarne toe, dat aanstelling van te veel tijdelijk personeel bij den Douanedienst ongewenscht is; het is een eisch van goed beleid om met een minimum aan personeel te werken en niet onnoodig nieuw personeel, zij het slechts ook met een tijdelijke aanstelling, in dienst te nemen. Overigens kon men geen bezwaren zien tegen het in dienst hebben van tijdelijk personeel en zou derhalve gaarne het gevoelen van het Bestuur ten deze nader vernemen. Men zou bovendien gaarne ingelicht worden omtrent de wijze, waarop het bedoelde redelijke loonpeil is vastgesteld. Gevraagd werd wat de oorzaak is van de verandering van inzicht bij het Bestuur t.a.v. de maximum bezoldiging van de hulpkommiezen sinds de bezoldigingsregeling 1934 van kracht werd.

Enkele andere leden merkten op, dat in het salaris van het lagere douanepersoneel wel verbetering mag worden gebracht.

Ad A 8um. Gemeend werd, dat ook de loodsbooten op Aruba bemand zijn met 2 man.

N. V. HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIE.
OPGERICHT 1918.
Maatschappelijk Kapitaal: fl 5.000.000.
Geplaatst en Volgestort: fl 1.000.000.
HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM, Keizersgracht 255.
BIJKANTOOR te CARACAS -- (Venezuela).
BIJKANTOOR CURAÇAO.

Neemt Gelden à Deposito. Opent Spaar-Rekeningen.
Opent Chèque-rekeningen.
Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.
Verstrekt Handels-Credieten.
Uitvoering van Effecten-Orders
en Verzilvering van Coupons.
In- en Verkoop van Wissels op het Buitenland
en van Vreemde Muntsoorten.
Verstrekt Reiswissels (overal ter wereld inwisselbaar)
van de American Express Company, New-York,
en de American Bankers Association, New-York.

CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME PLAATSEN.

In Nederland: NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ. ROTTERDAMSCHE BANKVEREENIGING.
Te New York: GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK. CHASE NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK.
Te London: NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.
Te Parijs: SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC. BANQUE NATIONALE FRANÇAISE DU COMMERCE EXTÉRIEUR.
Te Hamburg: DEUTSCH-SUDAMERIKANISCHE BANK A. G. DEUTSCHE BANK UND DISCONTO GESELLSCHAFT, FILIALE HAMBURG.

Ad A 9um. Gevraagd werd te mogen vernemen welke overwegingen nog meer gegolden hebben om het aantal dammen uit te breiden, behalve die van werkverschaffing en welke bedragen met den aanleg gemoeid zijn.

Ad A 11um. Door enkele leden werd gemeend, dat het aanbeveling verdient dit bedrag te verhoogen ten koste van andere posten met het oog op de wenschelijkheid de schuld zoo spoedig mogelijk te delgen.

Andere leden deelden mede daartegen, indien mogelijk, geen bezwaar te hebben. Als echter eenmaal op redelijke wijze op de kasvoorschotten wordt afbetaald, zouden zij er op gesteld zijn, dat de wegen, vooral als dit bij wijze van werkverschaffing geschiedt, gerepareerd worden.

Ad A 12um. Gevraagd werd voor welke wegen het bedrag van f 80 000.— bestemd is. Gaarne zou door een lid vernomen worden of het Bestuur zijn meening deelt, dat slechts de slechtste gedeelten der wegen vernieuwing of verharding behoeven, hetgeen ook geldt voor den weg naar de Caracasbaai. Steeds toch zal overwogen moeten worden of de onderhoudskosten de uitgaven voor vernieuwing wel rechtvaardigen. Hiertegenover gaven de andere leden al dadelijk als hun meening te kennen, dat het bij zulke uitgebreide verbeteringen als aan den weg naar Caracasbaai, beter is den geheelen weg ineens goed in orde te maken. Deze leden verklaarden er geen bezwaar tegen te hebben, als de daarvoor in aanmerking komende hoofdwegen geheel onder handen genomen, geasphalteerd worden. Het eerst aan het woord zijnd lid gat te kennen voor dit laatste zeker niets te voelen.

Gevraagd werd, of het Bestuur een wegenplan voor de eerstvolgende jaren zou kunnen overleggen onder bijvoeging van een kaart, waarop de te vernieuwen weggedeelten staan aangegeven.

Gevraagd werd waarom het wegdek der Handelskade onlangs opgebroken is en opnieuw gemaakt. Naar de meening der leden was die opbreking onnoodig. Men zou ook gaarne willen vernemen waarom in dit geval een cementen wegdek verkozen is boven een asphalten en gemeend werd, dat, indien dit bij wijze van proef is geschied, die plaats daarvoor niet geschikt is.

Ad A 13um. Men vroeg welke bestemming het Bestuur geven wil aan het stuk grond op het Wilhelminaplein, waarvan aankoop wordt voorgesteld.

Men zou gaarne vernemen, welk huis bestemd zal worden als woning van den gouvernements geneeskundige in het 2de district en merkte voor het geval het huis op Klein Kwartier bedoeld is, al vast op, dat men dit niet gunstig gelegen acht.

Ad A 14um. Gevraagd werd, of de voorgestelde uitbreiding van het personeel van het krankzinnigengesticht en de belangrijke verhooging van den post gemotiveerd worden door toename van het aantal verpleegden en zoo ja, hoe groot deze toename is, dan wel door andere factoren, waarover men dan gaarne ingelicht zou wenschen. Gevraagd werd, of de aangevraagde credieten niet betrekking hebben op jaarsalarissen en derhalve hooger zijn dan ten laste van het dienstjaar 1934 zullen komen.

Ad A 15um Opgemerkt werd, dat in het bedoelde voorloopig verslag slechts sprake is van een ambulance. Gaarne werd vernomen of het Bestuur zelve overtuigd is van de noodzakelijkheid van aanschaffing van een tweetal ziekenauto's. De toelichting op dezen post laat daaromtrent twijfel.

Ad A 16um. Gaarne werd vernomen of en zoo ja, waardoor de werkzaamheden in het laboratorium van den gouvernements-veearts zoodanig gestegen zijn, dat vermeerdering van personeel noodig is.

Meermalen werd in den Raad de wenschelijkheid betoogd van het te werk stellen van een bacterioloog bij het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst. Waar nu een hulpbacterioloog noodig is voor het laboratorium van den gouvernements-veearts, werd deze een gunstige gelegenheid geacht om den hulp-bacterioloog van het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst over te plaatsen naar het laboratorium van den veearts en bij het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst een bacterioloog aan te stellen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 16n. Juli 1934.

De Rapporteurs,
A. v. Leeuwen.
David Capriles.

DE SOCIALE HOEK.

Na de inhoud en de gevolgen van Rerum Novarum in het kort te hebben geschetst, gaat Quadragesimo Anno op de eerste plaats nog eens vaststellen in hoeverre de Paus het recht en de plicht heeft zich met economische kwesties te bemoeien om daarna de hoofdbeginselen der rationeele ethiek vast te stellen, waarnaar dergelijke vraagstukken moeten worden beoordeeld.

Quadragesimo Anno zegt:

„Zeker, aan de Kerk werd niet de taak opgelegd de mensch te geleiden tot het vergankelijke en onbestendige, maar tot het eeuwige geluk; ja, zelfs meent de Kerk buiten haar bevoegdheid te gaan, wanneer Zij zich zonder reden mengen zou in deze aardsche aangelegenheden. Maar Zij kan zich in geen geval onttrekken aan de taak Haar door God opgelegd, om Haar gezag te doen gelden, niet in kwesties van technische aard, maar wel in kwesties, die de zedenwet raken."

Duidelijker kan het niet gezegd worden: zuiver technische, economische aangelegenheden vallen buiten het gebied waarin de Kerk invloed kan uitoefenen.

Dergelijke kwesties zijn b.v vragen van handelspolitiek, vrijhandel of protectie, monetaire theoriën, (theoriën in zake geldstelsels,) ook de *theoretische* vraag of het Taylorstelsel het meest bevorderlijk is voor een bedrijf,— ook loonstelsels d.w.z. de manier van loonberekening. De hoogte van het loon, dat feitelijk wordt uitbetaald, is echter geen zuiver economische kwestie meer. In dergelijke gevallen, dus daar, waar de economische vragen de zedewet raken, daar is het, — zegt de Paus —:

„Onze strenge plicht, de zedenwet onverminderd te verkondigen, te verklaren en haar naleving, koste wat het koste, door te voeren."

„Want al is het waar, dat de economie en de zedeleer, elk op eigen terrein, volgens eigen principen te werk gaan, toch zou het een dwaling zijn te beweren, dat de economische en de moreele orde zoover uiteen liggen en elkaar zoo vreemd zijn, dat de eerste volstrekt onafhankelijk zou zijn van de tweede."

De economische wetenschap stelt regelen op voor het menschelijk handelen in verband met de bevrediging van stoffelijke behoeften. De zedeleer daarentegen stelt *uit de rede* vast aan welke regelen de handelingen van den mensch als mensch — d.w.z in zoover hij van het redeloos schepsel is onderscheiden — behooren te voldoen. Het is duidelijk dat hieronder ook die bepaalde soort handelingen vallen die alleen gesteld worden in verband met de bevrediging van de stoffelijke behoeften.

Evengoed als het mogelijk is dat een land economische maatregelen neemt die weliswaar eigen welvaart bevorderen, maar die groote schade toebrengen aan het algeheele menschdom, — evengoed is het immers mogelijk dat de economie een bepaalde gedragslijn als economisch-juist vaststelt (d.w.z. bevorderlijk voor de behoefte-bevrediging van een bepaalde categorie menschen), die in strijd is met de rechten van andere leden van de samenleving.

Als de economie b.v. zou bepalen dat uitbetalen van lage loonen — van de laagste loonen, waarbij nog juist een voldoend aantal arbeiders in leven blijft, economisch juist is— zoo als zij inderdaad heeft gedaan — dan is dit op de eerste plaats niet zoozeer een wetenschappelijke vergissing, als wel een immoreel advies, een advies, dat in strijd is met de natuurlijke zedeleer.

V. Brandts schreef dan ook:

„La loi morale — elle est absolue— domine l'ordre économique, puisqu'elle est la règle suprême et obligatoire de l'activité humaine totale."

Dit is zóó duidelijk dat men zich erover kan verwonderen hoe het mogelijk is dat er nog menschen zijn die economie en moraal als totaal onafhankelijk van elkaar beschouwen.

HET PHYSIOCRATISME.

Een van de voornaamste oorzaken is in aanleg reeds te vinden bij het eerste wetenschappelijk economisch stelsel, het physiocratisme. De grondlegger van dit stelsel, Quesnay, beweerde reeds te spreken over de natuurlijke orde, die in het economisch leven zou heerschen, indien zij niet door menschelijke bepalingen verstoord werd. Adam Smith, de vader van de liberale of klassieke school, bestreed weliswaar het physiocratisme zeer scherp, maar meende toch ook het bestaan van economische natuurwetten te moeten aannemen. Eerlijkheidshalve dient hierbij vermeld dat zij beiden werkelijk meenden dat door toepassing van hun stelsel zoowel het algemeen belang als recht en moraal bevorderd zouden worden.

Dit spoor volgde de geheele latere liberale school (en de meeste vertakkingen ervan) in de opvattingen van economische regels als natuurwetten waaraan niet te ontkomen was.

HOMO ECONOMICUS.

De klassieke economisten gingen bovendien uit van de onderstelling dat de mensch zich bij zijn economische handelingen alleen en uitsluitend door het eigenbelang zou laten leiden, — homo economicus — de economische mensch. Hierbij werd derhalve de sprong gemaakt van de welvaart van de geheele bevolking naar de welvaart van de enkeling, — en nog wel een enkeling, die uitsluitend naar egoïstische en materieele motieven handelt. Het volk werd hierdoor uitgesloten uit de volkshuishoudkunde. Van het totaal van de algemeene welvaart werd nog slechts dit onderdeel beschouwd: de welvaart van de bezittende klasse. De oude Romeinen wisten reeds beter; Valerius Max getuigt van hen dat zij het prefereerden arm te zijn in een rijk land, boven rijk te zijn in een arm land; want zij begrepen dat ten slotte het eerste voor iedereen meer voordeelen oplevert dan het laatste.

Voor deze fictie — der homo economicus — die gelukkig zelden in de werkelijkheid wordt aangetroffen — werd de gedragslijn afgeleid en in regels vastgelegd. En deze regels werden nu opgedischt als de „natuurwetten", waardoor rijkdom en welvaart zouden worden beheerscht. De indruk werd gevestigd alsof deze wetten met dezelfde niet te ontkomen natuurnoodzakelijkheid zouden werken als de wetten uit de natuurkunde of de chemie b.v. de wet van de zwaartekracht of de wetten van Kepler. Prof. Dr. Raaymakers S.J. zegt hiervan: „Wetten die onze eigen handelingen betreffen en die wijzelf met meer of minder energie kunnen toepassen, zijn geen natuurwetten. Daarmede is niet gezegd dat op het gebied der economie absolute willekeur heerscht, dat het economisch gebeuren volslagen onberekenbaar is. De economische regels, door observatie der feiten gevonden, stellen ons in staat, met meer of minder waarschijnlijkheid de toekomst te voorspellen, doch altijd onder deze voorwaarde dat de mensch niet zelf ingrijpt en op den regel een uitzondering maakt of den heelen regel opheft."

In de economie is derhalve geen sprake van natuurwetten; de „wet" van vraag en aanbod behoort er niet toe, evenmin als de „ijzeren loonwet" van Lasalle of de wet van Gresham op monetair gebied.

Bovendien: de homo economicus is geen volledig mensch; hij is een mismaakt, een dwaas mensch, waarvan Chesterton zegt dat het meest overtuigende kenteeken bestaat in de vereeniging van logische volkomenheid met geestelijke bekrompenheid.

En de uit deze dwaasheid getrokken conclusies werden aangediend als natuurwetten en als leiddraad voorgesteld voor de economische handelingen van de werkelijke mensch; en de moraal zou hierover dan geen oordeel te vellen hebben. Immers: zaken zijn zaken!....

Quadragesimo Anno zegt dan ook:

„Het is de zedenwet die ons verplicht:

1e. in elke afzonderlijke orde van zaken rechtstreeks dat doel na te streven, waarvan ons verstand ons zegt dat het door de natuur voor die bepaalde orde van zaken is vastgesteld, en

2e. dit eigen doel dan telkens in de juiste verhouding ondergeschikt te maken aan het ééne einddoel."

en:

„Op haar beurt leidt nu de rede uit den aard der dingen en uit de individueele en sociale natuur des menschen met zekerheid af, welk doel aan heel de economische orde is gesteld."

Bij aandachtige lezing van deze weinige woorden blijkt dat hierin de samenhang en het verband is aangegeven dat tusschen zedenwet en economie, moet bestaan, terwijl tevens het grondbeginsel is bepaald waarnaar in de volgende paragrafen de sociaal-economische vragen van dezen tijd zullen worden beoordeeld.

Als fundamenteel vraagstuk van alle sociale verhoudingen wordt door Quadragesimo Anno begonnen met de eigendom: het eigendomsrecht, het gebruik en de verplichtingen van de eigendom en de Staatsbevoegdheid in deze.

In de daarop volgende paragraaf wordt overgegaan naar de meer practische vraag van de juiste verhouding van Kapitaal en Arbeid.

ARUBA.

Herdenkingsfeesten 1634 — 1934.

Van onzen specialen verslaggever.

Zij, die beweerden, dat Aruba geen feest wenschte, moeten na de feestdagen wel erkennen, dat zij ver, maar dan ook heel ver van de waarheid af waren. De bewoners van Aruba hebben feest gevierd zooals zij dat nimmer te voren hebben gedaan en bij dat al werd geen wanklank vernomen, geen enkele ongeregeldheid heeft plaats gehad.

De hoofdstraten waren vol met vlaggen, er verrezen twee kolossale eerebogen, welke 's avonds electrisch verlicht waren, evenals de in triplex uitgesneden opschriften, als: „Nederland en Aruba zijn één"; Onze onafhankelijkheid bestaat onder het rood-wit-blauw"; „Leve de Koningin"; „Aruba richt U nationaal" en andere, welke in de straten waren opgehangen. Overal woei de mooie driekleur, zoowel in de stad als diep in het land, van de huizen der welgestelden zoowel als van de eenvoudige woningen der arbeiders. Het derde eeuwfeest van Nederland en zijn Antillen is op Aruba gevierd door de gansche bevolking. Aruba vierde feest naar binnen en naar buiten.

Naar mate meer menschen vrijaf kregen, des te drukker werd het verkeer, des te meer versierde auto's en trucks zag men met menschen, die in de stemming waren.

Op het kazerneplein was een feeërig versierde en verlichte muziektent opgetrokken en naar wij vernemen was de gansche extra feestverlichting gratis aangebracht door den heer John G. Eman. Goed werk!

Woensdag (evenals de volgende dagen) werd begonnen met de reveille der Mariniers, waarna de kinderspelen op de buitenscholen plaats hadden.

Speciaal dienen wij te vermelden, dat de Gezaghebber van Aruba 's middags een deputatie van de Joodsche kolonie, bestaande uit zeven verschillende nationaliteiten te zijnen huize heeft ontvangen, die hem de door de firma Begeer geslagen gouden gedenkpenning als souvenir overhandigde, waarbij een oorkonde werd overgelegd.

Des avonds om 8 uur had een herdenkingsavond in het door den heer E. de Veer beschikbaar gestelde Gloria theater plaats. De secretaris der Feestcommissie, de heer H. A. Hessling, die allen welkom heette, deelde o.a. in zijn openingswoord mede, dat de commissie zich gelukkig prijst, dat niemand minder dan Gezaghebber Wagemaker bereid is geweest, om een herdenkingsrede voor ons uit te spreken en wees er voorts op, dat wij te samen zijn niet alleen om te hooren en te zien, doch dat wij voor alles zijn gekomen om als zonen en dochters van het gansche Rijk der Nederlanden onze trouw en aanhankelijkheid te betuigen aan onze beminde Koningin en aan onze vlag. Daarna gaf de heer Hessling het woord aan den Heer Gezaghebber Wagemaker.

Zijn hoogedelgestrenge hield daarna een belangwekkende rede van ongeveer drie kwartier, welke om die redenen bezwaarlijk in zijn geheel kan worden weergegeven.

De rede ware in te deelen in de volgende hoofdstukken:

a. De uitzending van Joh. van Walbeeck en de zijnen door de West Indische Compagnie en zijn aankomst via Bonaire op Curaçao, gepaard gaande met de aanvankelijke moeilijkheden.

b. de vestiging van het Nederlandsch gezag na de eerste gebeurtenissen op Curaçao en enkele maanden later op Aruba en Bonaire.

c. een terugblik van bewondering op het werk onzer voorvaderen en een dankwoord, dat er nog mannen zijn in dezen tijd van ontbinding en vooheid, die de voetstappen der vaderen drukken.

Spreker eindigde met de woorden: „Nog steeds wappert de driekleur fier en vrij langs alle stranden van Groot Nederland en al kreunt en zwiept de mast in de orkaan van dezen tijd, ze wappert, wappert hoog en fier en vrij. Nederland roemrijk land, erfdeel der Vaderen, ons door hun trouw en Godsvrucht bewaard. Bewonderend nagestaart, ja, wij, eeuwen lang reeds: God, Oranje en Nederland. Vieren wij dan met een dankbaar en vroolijk hart dit feest."

Een hartelijk en spontaan handgeklap volgde op deze belangwekkende rede, welke met groote aandacht door een goedgevulde zaal werd aangehoord. Daarna vertoonde de heer de Veer een zevental interessante Nederlandsche revues.

Tot slot werd staande het „Wilhelmus" gezongen, waarna de heer Hessling riep: „Leve de Koningin", wat door de zaal met een driewerf hoera werd beantwoord.

Donderdag 8 uur werd op plechtige wijze de vlag bij de Marinierskazerne geheschen onder het spelen van het „Wilhelmus" en met gepresenteerd geweer. De Gezaghebber, enkele autoriteiten en enkele leden der commissie waren hierbij tegenwoordig. Vervolgens heeft de aubade der schoolkinderen plaats voor het logeergebouw, alwaar de Gezaghebber zich bevindt. Het programma werd keurig uitgevoerd, terwijl een groot aantal menschen daarbij aanwezig was. Intusschen hadden de landraden en een deputatie uit de commissie, bestaande uit de heeren Kwartz, Hessling en Eman zich naar het vliegveld begeven om Z. E. den Gouverneur van Curaçao te begroeten. In het gezelschap van Z. E. bevonden zich Mejuffrouw Kielstra (dochter van den Gouverneur van Suriname), Mr. Knottenbelt (Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal) Adjudant Lt. Bos en een zoontje van den Gouverneur. Eenige menschen uit het binnenland hadden zich onder leiding van den Landraad Eman met vlaggen op het terrein opgesteld. Na de begroeting werd naar Oranjestad gereden, waar de Gezaghebber zich bij Zijne Excellentie aansloot, waarna naar de kleine pier werd gewandeld, vanwaar de booten voor de zeilwedstrijd zouden afvaren. Met groote belangstelling volgde Z. E. het verloop dezer wedstrijd, terwijl een groot aantal menschen eveneens aan de baai de verrichtingen der booten gadesloegen.

Om 11 uur verleende Zijne Exc. audientie in de residentie van den Gezaghebber van Aruba. Vele personen consuls, ambtenaren, de handelsstand, zoomede vertegenwoordigers der oliemaatschappijen waren aanwezig.

De Landraad Eman, de heer F. Kwartsz, Voorzitter der Feestcommissie, en den heer L. J. M. Henriquez maakten van deze gelegenheid gebruik Zijne Excellentie toe te spreken, waarna de Gouverneur de heeren bedankte. Daarna werden de aanwezigen aan Z. E. voorgesteld. Een half uur later werd Zijne Excellentie en gezelschap wederom uitgeleide gedaan door den Gezaghebber, de Landraden en de voornoemde commissieleden en vertrok per vliegtuig van de Caraibische vliegdienstonderneming wederom naar Curaçao.

Des middags hadden de zwemwedstrijden en de eerste voetbalontmoetingen plaats tusschen de plaatselijke vereenigingen.

Terwijle van de plaatsruimte bepalen wij ons slechts tot het vermelden van de verschillende nummers van het programma.

De dag werd besloten met muziek van de St. Miguel Band in de verlichte tent op het Kazerneplein.

Vrijdagmorgen hadden de behendigheidswedstrijden en langzaam rijden voor autobestuurders plaats op het oude voetbalveld.

Daarna de reclameoptocht, waaraan de deelname gering was.

De 1e prijs, de zilveren herdenkingsmedaille werd toegekend aan den Heer G. de Castro, de bronzen medaille aan den heer J. Oorthuis.

Des middags werden de voetbalwedstrijden voortgezet en eindigden „Aruba Jr" en „Hollandia" als winnaars in de halve finale. Met openluchtbioscoop op het oude voetbalveld en muziek op het Kazerneplein van de „Marchena band" eindigde deze dag.

Zaterdagmorgen hadden de spelen plaats van de padvinders op het oude voetbalveld, waarvoor veel belangstelling bestond.

Voor het nummer hardloopen meldde zich niemand aan behalve de padvinders, zoodat de geldprijzen door hen werden behaald en het totaal bedrag daarvan werd ter beschikking gesteld van de groepsleider Herman Dania.

Dan is het tijd voor de huldebetuiging aan H. M. de Koningin.

De stoet wordt gevormd bij de R. K. kerk en marcheert onder leiding van den Landraad Eman op door de straten van Oranjestad naar het logeergebouw, alwaar de Gezaghebber zich bevindt, geflankeerd door enkele leden der commissie. Een eerewacht wordt gevormd door de padvinders en eenige kommiezen der belastingdienst (leden van de burgerwacht).

Naar schatting stelden een 1500 menschen uit de verschillende dorpen en de stad zich op, voorzien van vele nationale vlaggen. De hr. Eman betreedt het spreekgestoelte en houdt een rede in het Nederlandsch en in het Papiamento, welke rede wordt beantwoord door den Gezaghebber Wagemaker eveens in beide talen. (Wij verwijzen terzake elders in dit blad). Een klein meisje treedt dan naar voren en biedt de Gezaghebber bloemen aan en zegt: dat ze heel blij is en dat Aruba altijd Nederlandsch zal blijven. Dan klinkt het "Wilhelmus" met begeleiding van de St. Miguel Band onder leiding van frater M. Bertus. Met een salvo van de burgerwacht is deze plechtigheid te einde. Dan volgt de tractatie op "Isla" waar men handen te kort kom om al de dorstigen te lesschen. Aan all komt echter een einde en ook h groot aantal fleschen bier en limon is na een paar uur uitgedeeld.

Inmiddels is het tijd geworden voor ringstekerij te fiets voor het douane kantoor, welke vlot verloopt.

In den namiddag heeft de fina wedstrijd plaats en na een harde maar fair gespeelden wedstrijd plaa "Aruba Jr" zich met 2-1 als winna voorop. De captains ontvangen uit handen van den Gezaghebber Wag maker den zilveren beker en den 2 prijs, de zilveren legmedaille vo Holandia, en spreekt daarbij de jo gens toe.

Om 8 uur wordt het vuurwerk a gestoken, waarbij vele prachtige stuk ken de aandacht trokken en sommige een applausje uit het publiek ontlok ten. Ook de muziek was weer pre sent en rukte om 10 uur in. Een ieder ging moe en voldaan naar huis. D muziek van de St Miguel en de Mar chene band heeft zich gedurende di dagen dapper geweerd.

Een woord van hulde is hier zeke op zijn plaats aan het adres van d politie en zijn eminente leiding voo de wijze waarop zij den zwaren diens gedurende die dagen heeft uitgeoefen

Rede

gehouden door de Gezaghebber van Ar ba bij de huldebetooging aan H.M. d Koningin op 28 Juli 1934 te Oranjestad

Waarde vrienden!

Ik zeg vrienden, maar beter kan i zeggen broeders want behooren w niet tot hetzelfde volk?

Ik ben er trotsch op dat ik he voorrecht heb, hier voor U te staa om te danken voor het bewijs dat g door deze schoone demonstratie geef van uw liefde voor ons beider natie en onze geliefde Koningin.

De woorden door Uwen vertegen woordiger de Landraad Eman als d vertolker van Uw gedachten, gespro ken, zijn mij als uit het hart gegrepen.

Toen in 1634 Johannes van Wal beeck en zijn makkers te Curaçao d haven binnenvoeren met hun schepen wapperde de Prinsen vlag, de drie kleur van mast en achtersteven e eenigen tijd later kwamen de schepe naar Aruba en woei dezelfde vla ook in de haven van ons eiland e sinds dien dag heeft onze goede o de driekleur gewapperd in den vroo

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, vestigt de aandacht op het navolgende:

Ondanks herhaaldelijk plaats gehad hebbende waarschuwingen, komt het gebruik van vreemde maten en gewichten, zooals b.v. yard, Engelsche pond en derg nog steeds veelvuldig voor.

Dit werkt verwarrend en vaak misleidend terwijl het gebruik van andere maten en gewichten, dan de bij Verordening voorgeschrevene zooals Meter, Kilogram, Liter enz. is strafbaar gesteld.

Teneinde eenieder in de gelegenheid te stellen, zich van de vereischte maten en gewichten te voorzien, wordt thans reeds ter openbare kennis gebracht, dat na 1 Januari 1935 de bepalingen van de Verordening betreffende de Maten en gewichten nauwkeurig zullen worden nageleefd.

Onder meer is daarbij strafbaar gesteld het gebruiken en aanwezig hebben van niet toegelaten maten en gewichten in winkels, verkoopplaatsen enz.

Bij het constateeren van een overtreding zal alsdan inbeslagname der onjuiste maten en gewichten plaats hebben.

Uitvoeriger inlichtingen worden onder meer verstrekt door den beheerder der markten (tevens adjunct-ijker).

De Procureur-generaal v.d.

1—3 F. A. JAS.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:				
MS. „Colombia"		12 Augustus		
SS. „Venezuela"		19 Augustus		
SS. „Costa Rica"		9 September		
Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:				
SS. „Crijnssen"		16 Augustus		
MS. „Colombia"		30 Augustus		
SS. „Venezuela"		13 September		
Naar Port au Prince en New-York:				
SS. „Van Rensselaer"		27 Augustus		
SS. „Oranje Nassau"		17 September		
Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:				
SS. „Cottica"		26 Augustus		
SS. „Van Rensselaer"		16 September		
Naar Pto Cabello en New York:				
SS. „Medea"		17 Augustus		
SS. „Amor"		24 Augustus		
Naar La Guaira (direct):				
SS. „El Libertador"		22 Augustus		
SS. „El Libertador"		5 September		
Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:				
SS. „Bodegraven"		29 Augustus		
SS. „Bennekom"		19 September		
Direct naar Liverpool en Rotterdam:				
SS. „Boskoop"		20 Augustus		
SS. „Alkmaar"		10 September		
Naar San Pedro de Macoris en Sto. Domingo:				
SS. „Midas"	ongeveer	18 Augustus		
Naar Haitiaansche Havens:				
SS. „Atlas"	ongeveer	18 Augustus		
Naar Maracaibo via Aruba:				
SS. „El Libertador"	Maandag	13 Augustus	2 p.m.	
SS. „Amor"	Woensdag	15 Augustus	5 p.m.	
SS. „El Libertador"	Donderdag	16 Augustus	5 p.m.	
SS. „El Libertador"	Zondag	19 Augustus	5 p.m.	
SS. „Astrea"	Woensdag	22 Augustus	5 p.m.	
SS. „El Libertador"	Vrijdag	24 Augustus	11 a.m.	
Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts:				
SS. „Baralt"		18 Augustus		

Dr. J. J. DEBROT D.D.S. Takes leave on S.S. Mauretania. Will return on or about 15 September.

lijken wind der Caraibische zee. Onder hare bescherming vestigden zich voorvaderen op dit en de andere eilanden. Geluk en voorspoed, kommer en tegenslag wisselden zich af in den loop der eeuwen, doch de driekleur ging niet onder maar bleef vroolijk uitwaaien in deze schoone luchten, klapperend over dit dierbaar deel van Nederlands grondgebied, als symbool der natie, wijs en rechtvaardig bestuurd door het ons zoo geliefde Oranjehuis. En de nakomelingen der oud Hollandsche voortrekkers, de mannen met moed en krachtigen wil zie ik thans hier voor mij, mannen en vrouwen.

Dat de Godsvrucht die de grondslag vormt van ware heldenmoed en energie de erfenis moge zijn die het voorgeslacht U en mij heeft nagelaten. Dan blijft Neerlands eenheid gewaarborgd, in het Hollandsche bloed dat ook door Uw aderen vloeit. Dan wappert de driekleur ongestoord, onder het gezegend bestuur der Oranjes tot in lengte van jaren, ook over Aruba als deel van Groot Nederland.

Johan van Walbeeck,

de veroveraar van Curaçao,

Ao 1634.

door P. A. EUWENS, O. P.

II.

In de maand April 1634 werden de voorstellen van Jan Otzen in den Raad der Bewindhebbers der W. I. Compagnie besproken en gunstig aangenomen. In het begin der volgende maand stak een expeditie in zee, bestaande uit de schepen: *„Groot Hoorn“* (met 28 stukken geschut), de jachten *„Eenhoorn“* (16 stukken), de *„Brack“* (8 st.), de Fluit *„Engel Gabriel“* als victualieschip (22 st.). Deze vloot stond onder het opperbevel van Johan van Walbeeck, terwijl Pierre le Grand over het krijgsvolk, in het geheel 225 soldaten, was aangesteld.

Het verhaal der verovering van Curaçao door de Hollanders in 1634 vindt men zeer uitvoerig door J. H. J. Hamelberg, in zijn geschiedenis van *De Nederlanders op de West-Indische Eilanden*" p. 23 medegedeeld. Naar hem heeft Amenkman in zijn Geschiedenis van C. dat verhaal iets meer beknopt bewerkt. Maar beiden hebben direct of indirect dat verhaal ontleend aan J. de LAET, den geschiedschrijver van de West-Indische Compagnie, de eenige authentieke bron, omdat hij alléén beschikken kon over alle officieele documenten, brieven en rapporten van het archief der W. I. C. Zijn boek: *„Historie ofte Jaerlijck Verhael“* enz. verscheen in 1644, dus 10 jaar na de inbezitneming van C.

Ik meende eerst nog een andere bron ontdekt te hebben in J. Commelijn, *„Frederick Hendrick, zijn leven en bedrijf“* in 2 dln. uitgegeven te Amsterdam in 1651, dat samen met het leven van Prins van Oranje (den Zwijger) en van Prins Maurits tot een grooten dikken foliant in één perkamenten band bijeengebonden is. In dit werk zijn alle wapenfeiten en ook alle belangrijke historische gebeurtenissen, tijdens hun regeering voorgevallen, zoo ook de verovering van Curaçao, heel uitvoerig vermeld. Doch als men de jaartallen van uitgave nagaat, dan ziet men reeds terstond, dat Commelijn zijn voorganger de Laet zeer goed kan gekend hebben, terwijl als men beider tekst met elkaar vergelijkt, men het verhaal van de Laet meestal letterlijk in dezelfde bewoordingen gecopieerd vindt, zoodat er van een nieuwe bron in het geheel geen sprake is.

Werkelijk iets nieuws bracht onlangs de Hr. Menkman in het jubilé-nr. van *„Oost en West“* door de publicatie van een document uit het Rijksarchief, dat een rapport bevat van Pierre le Grand, een maand na de verovering van C. geschreven, zijnde een beknopt verslag van de gebeurtenissen, die zich hier in die maand hadden afgespeeld, waarin hij ook zijn teleurstelling meedeelt aan de Bewindhebbers over de slechte bewapening en uitrusting voor zijn soldaten, waarmen hem in letterlijke en figuurlijke zin had afgescheept. Geen enkel pistool en slecht 15 geweren (vierroers) waren bruikbaar. Reden waarom hij dat rommeltje maar weer terstond terugstuurde.

Een ander beknopt verslag over de verovering van Curaçao, waarschijnlijk van de hand van v. Walbeeck en gericht aan de Bewindhebbers, publiceerde dezer dagen Mr. de Gaay Fortman in de Juli-aflevering van de *„Indische Gids“* p. 577, die het op aanwijzing van Prof. Knappert vond in den vorm van een allereerst nieuwsbericht in een Fransche courant *„l'Extraordinaire“* Nr. 127 van 22 November 1634. Ik vermoed dat deze courant in den Haag is uitgegeven, met opzet in het Fransch, bestemd op de eerste plaats voor diplomaten om een snelle verspreiding van die nieuwsberichten in het buitenland mogelijk te maken.

Zooals men weet, stuurde van Walbeeck in de laatste dagen van Augustus een zijner schepen, het adviesjacht de *„Eenhoorn“*, naar het vaderland terug om de Bewindhebbers zoo spoedig mogelijk van al het gebeurde op de hoogte te stellen. Deze beide rapporten werden aan dit schip meegegeven. De *„Eenhoorn“* kwam den 26 October op Ameland aan, vanwaar die berichten vrij spoedig hun weg vonden naar Amsterdam en den Haag.

Het rapport van P. le Grand was natuurlijk geheim en niet voor publicatie bestemd. Het tweede stuk, zoo stellen wij het ons voor, is waarschijnlijk bij wijze van „communiqué“ aan *„l'Extraordinaire“* meegedeeld, als der echter als inleiding eenige versierselen bij gephantaseerd heeft. Door eenige vraagteekens heb ik deze plaatsen gesignaleerd. Ik laat hieronder het verhaal van deze Fransche courant volgen volgens de vertaling van den Hr. Mr. de Gaay Fortman:

„De West-Indische Compagnie, „die altijd op de loer ligt, om de „Spanjaarden stuk voor stuk uit dit „deel der nieuwe wereld te verdrijven, „zond er in de laatste lente de kapiteins Walbres (??!!) en Pierre le „Grand, twee van haar bevelhebbers, „heen met een goede vloot om op een „gunstig oogenblik bij verrassing van „de een of andere plaats bezit te nemen; deze kapiteins maakten van dat „oogenblik af het plan, om het eiland „Curaçao aan te vallen, zoowel om „zijn overvloed van allerlei levensbehoeften en groote vruchtbaarheid van „zijn grond (???), zich uitstrekkende „over vijftien mijlen, als omdat hier „langs moeten komen de schepen, die „van Spanje naar de Vaste Kust „Nieuw Spanje en Honduras varen. „Maar de bevelhebbers, die geen goede gidsen hadden en ook slechts in „den storm hadden genavigeerd, lieten de gelegenheid om te landen voorbijgaan en werden gedwonen den 16 „Juli op het eiland Hispaniola (Sto Do„mingo) binnen te loopen (???!!) waar „zij na eenige dagen rust besloten, hun „oorspronkelijk plan uit te voeren. „Diensvolgens kwamen zij den 29sten „van dezelfde maand Juli, kort vóór „zonsondergang, voor de haven van „het eiland, die zeer gevaarlijk was. „Maar door de vaardigheid der ma„trozen werd het gevaar ontweken en „werden de schepen der Compagnie „op een veilige plaats in een groot „meer binnen in de haven gebracht „Den laatsten dag der maand zetten „de Hollandsche soldaten voet aan „wal. Zij hadden schoppen en houweelen meegebracht, om een verschansing op te werpen in de meening, dat zij zouden te doen krijgen „met lieden, die hun land wel voor „voet zouden verdedigen met groote „dapperheid, voortkomende uit hun bekende overmoed. Maar de Spanjaarden waren slechts op vluchten bedacht in plaats van op verdediging „en daartoe staken zij den brand in „drie magazijnen, waarvan één met „zout en de beide andere met verschillende soorten braziliehout en op „den dag van hun aftocht verbrandden „zij ook alle hutten en huizen en „vluchtten her- en derwaarts. In het „dorp gekomen verwonderden de Hollanders zich niet zoozeer erover, dat „de Spanjaarden alles vernield hadden (omdat het geen oorlogsgebruik „is om zoo weinig mogelijk in de handen der vijanden te laten vallen) als „wel over de verfoeielijke ontdekking, „die zij deden, dat alle putten waren „vergiftigd door beestenvellen en krengen, om allen, die eruit zouden „drinken, ziek te maken. Gewaarschuwd door enkele inboorlingen, „zorgden de Hollanders ervoor, niet „uit die putten te drinken; deze inboorlingen wezen hun ook twee andere putten op een musketschot afstand van het dorp, die niet vergiftigd waren. Dien dag stelden de Hollanders zich met deze ervaring tevreden, en daar zij aan den wal niet „konden overnachten, gingen zij des „avonds terug naar hun schepen. „Vandaaruit besloten zij de Spanjaarden zoo hardnekkig door voortdurende uitvallen en schermutselingen met hen en de Indianen, die aan „hunne zijde stonden, dat zij hen ten „slotte tot onderhandelingen dwongen „en tot het aangaan van deze overeenkomst: de gouverneur van het „eiland verbond zich, het geheele eiland met al wat er op dat oogenblik „op was, in handen van de Compagnie „over te dragen; de Hollanders verbonden zich daartegenover, den gouverneur met alle Spanjaarden en „Indianen, vrouwen, kinderen, have en „goed, naar de Vaste Kust over te „brengen met uitzondering van zestien „tot twintig gezinnen, die de Hollanders zouden uitkiezen, om bij hen te „blijven wonen, om hun het land en „zijn gesteldheid te doen kennen. Deze overeenkomst werd wederzijds op „27 Augustus uitgevoerd. Sedert zijn „de Hollanders in alle vrede bezitters van het schoone eiland, waar zij „twee (?) forten bouwden ter weerszijden van den havenmond om de Spanjaarden, die over dit verlies en de „gevolgen daarvan, zeer verrast waren, „de terugkeer te beletten.“ Tot zóóver het bericht in *„l'Extraordinaire“*.

De voornaamste merkwaardigheid van dit stukje is zonder twijfel de vorm waarin dit eerste bericht van de verovering van ons eiland zoo spoedig reeds aan de bevolking van het moederland is meegedeeld. Uit niets echter blijkt, dat het bijzondere indruk gemaakt heeft of dat er veel notitie van genomen is.

Als men deze twee nieuwe bronnen vergelijkt met het uitvoering verhaal van de Laet ziet men terstond, dat hierin geen nieuwe gegevens brengen. Dat er *twee* forten zouden zijn gebouwd, één aan elke zijde van den havenmond, kan *toen* misschien wel reeds in het plan gelegen hebben, doch is zeker aan de Westzijde toen niet uitgevoerd. Een andere onjuistheid in dit bericht is, nadat de Hollandsche vloot hier de haven was misgeloopen, toen de haven van het eiland Hispaniola (Santo Domingo) zou *binnengevallen* zijn. Doch dat zou al te dwaas zijn. Wel is de vloot tot aan Sto Domingo overgestoken, maar die haven binnen te zeilen, zou hetzelfde zijn geweest als in het hol van den leeuw hulp te zoeken, omdat men daar in een vijandelijke haven, een der hoofdstations der Spaansche kolonies in West-Indië, altijd de risico kon beloopen één of meer Sp. galjoenen te ontmoeten.

Het is niet noodig het geheele verhaal van de verovering van het eiland in extenso mede te deelen. Slechts op enkele punten wil ik meer de bijzondere nadruk leggen en door nadere toelichting duidelijker maken.

Dat de Sp. Gouverneur vroeg de Spanjaarden en de Indianen naar de kust van Coro over te brengen, strookte volkomen met de plannen van v. Walbeeck, die in geen geval zulk een groote onbetrouwbare en gevaarlijke overmacht van Indianen hier op het eiland wilde behouden. Daarom behield hij niet meer dan ongeveer 20 gezinnen, in het geheel 75 personen, juist genoeg als voor het dienstwerk bij de Hollandsche bezetting noodig waren.

De eerste plaats, waar de Hollanders zich vestigden, was aan de Oostzijde van het Schottegat, ongeveer ter plaatse waar nu *„Groot Kwartier“* ligt, waar ook de Spanjaarden met de Indianen gewoond hadden in een dorp (*pueblo de Sta Ana*) van ongeveer 100 hutten van stroo en leem met een kerkje van hetzelfde materiaal, dat aan de H. Anna was toegewijd. Dit dorpje was echter door de Spanjaarden bij de komst van den vijand in brand gestoken.

Vermoedelijk zullen er maar weinig lezers zijn, die erover hebben nagedacht of zich een heldere voorstelling hebben kunnen maken over het moeilijk probleem der huisvesting van ruim 400 soldaten en matrozen op een plaats, waar de vijand zijn eigen dorp had platgebrand, waar geen strooien hut, geen beschuttend dak van palmbladeren te vinden was om zich tegen de gloeiende tropenzon te beschermen.

Heel lang zijn de Hollanders hier echter niet blijven wonen, immers moesten zij voor eigen veiligheid ook op tegenweer bedacht zijn, want de mogelijkheid bestond natuurlijk, dat de Spanjaarden met een groote overmacht van schepen naar Curaçao zouden terugkeeren om het verloren gebied te herwinnen.

Zoo begon men reeds in de eerste dagen na aankomst met een soort primitief bolwerk op te werpen aan den Oostkant van den ingang der haven.

Over dezen fortbouw zijn heel interessante bijzonderheden mee te deelen, vooral als men de officieele berichten van de Laet belicht door de onthullingen van spionnen en krijgsgevangenen, ontleend aan berichten uit Spaansche bron, berustend in het *Archivo de Indios* van Sevilla. Dat bewaren we voor den volgenden keer.

Wordt vervolgd.

HERDENKINGSLIED SURINAME AAN CURAÇAO.

(Wijze: Kind van Holland.)
Woorden van J. KRUISBAND Sr. Suriname.

Het volgende zeer mooie en sympathieke gedicht van den Surinaamschen populairen musicus en volksdichter J. KRUISBAND Sr., dat de vorige week Woensdag op den Suriname-avond ter eere van ons 300 jarig jubilé in „Roxy“ werd gezongen.

Aan den dichter onze hulde en dank voor zijn sympathieke gevoelens voor Curaçao.

De kolonie Suriname
Is hier heden in den geest,
Om met Curaçao te samen
Groots te vieren 't jubelfeest.
Dat drie honderd jaar geleden
't Eiland kwam in rijksverband
En gesnoerd bleeft tot op heden
Aan ons lief Groot Nederland. } bis.

Aan van Walbeeck denk ik even
En vooral aan Pierre le Grant
't Hollandsch-tweetal, (als geschreven)
Dat het eerst kwam aan dit strand
Om dit eiland te veroveren
Uit de handen der Spanjool
Langzaam welvaart in te tooveren
Met de liefde als parool. } bis.

Curaçao, der Goden gave
Trots der Caraibische Zee
Met Uw keurig' mooie haven
En steeds druk bevaren ree
Met Uw raffinaderijen
Handel, Industrie, verkeer
En uw sloere burgerijen
Mooie meisjes, lief en teer. } bis.

Op Uw bergen, in uw dalen
Rondom de forse stroom
Klinkt Uw papiomentse tale
Met haar pittig idioom
Klinkt uw liedjes en uw dansen
En uw steeds verspaanst muziek.
In welks rythme tosh blijft glanzen
Holland is mij sympathiek. (bis.)

Curaçao ik wensch u heden
Veel meer welvaart en geluk
Volksgezondheid, kracht en vrede
Nimmer leed of droeve druk
Moog' Uw voorspoed blijven groeien
Uw bevolking dag aan dag
't Beste in u altijd bloeien
Onder Nederlandsche vlag. } bis.

Het protest van een Protestant.

De Resid. Bode geeft een schrijven weer van een protestant van volgenden inhoud:

Met verbazing las ik in de courant van 19 dezer het verslag der Tweede Kamer. Als lid der Ned. Herv. Kerk ergerde ik mij over het gesprokene van eenige Kamerleden. Meent de heer Lingbeek nu werkelijk, dat hij eenig succes heeft bij de geloovige protestanten om in de Tweede Kamer, welke hij als publieke propaganda tribune gebruikt, te spreken over kloosterling-tractementen, op een wijze zooals hij dat doet? Gaat het hem aan wat kloosterling-onderwijzers met hun verdiend geld doen? Zal het een weldenkend mensch in zijn hoofd opkomen om aan den Heer Lingbeek te vragen wat hij uitvoert met zijn tractement als Kamerlid of tractement of pensioen als predikant of emeritus predikant? Wat zou de heer Lingbeek ervan denken als de leden der Herv. Kerk zich zouden verzetten tegen de emeritus-tractementen van predikanten die er nog een bijverdienste op na houden van f 5000.— als Kamerlid, ongeacht de inkomsten als lid van verschillende commissies en die Zondag op Zondag bezet zijn met predikbeurten tegen een afzonderlijk salaris, enz. enz. Past hiertegen niet het woord door hem aan de R. K. geuit van schande, schande, schande? Waarom gunt hij de kloosterling-onderwijzers, die werken, hun inkomsten niet?

Hij weet toch zeker wel heel goed, dat hij zoo hoog niet van den toren behoeft te blazen voor de Nationaal Herv. Kerk, zooals hij die noemt. Het ware misschien beter dat hij zich wat meer bezorgd maakte over het wel en wee der kerk. Hij meent een steunpilaar der Herv. Kerk te zijn, door al zijn gal uit te gieten over de R. K. Kerk, terwijl hij toch beter deed zijn volle persoon en energie aan te wenden over de toestanden in zijn eigen kerk, waar Soc. Dem. en God-loochenaars vrijelijk Zondags op de kansels der Kerk in ons vaderland staan. Maar een Kamerzetel met een bijverdienste van f 5000 en uitzicht op pensioen trekt hem meer aan dan predikant op Urk. Is het niet erg frappant dat sinds de Heer Lingbeek op Urk als predikant stond, het aantal Soc. Dem. stemmen volgens de laatste verkiezing enorm is gestegen. Hij steke daarom zijn hand liever in eigen boezem, dan vecht hij niet tegen een salaris van een kloosterling-onderwijzer om te bezuinigen, maar ziet de schrikheid van zijn eigen Cumulatiepolitiek. Verder ware het niet ondienstig hem er eens op te wijzen dat blijkens de verkiezing ons volk bestaat uit 33 pCt R. K. (Volgens de jongste statistiek ruim 36 pCt. — Red. Res. bode) 25 pCt. Soc. Dem., 20 pCt. uit Vrij. Dem. en Lib. Hoe is het mogelijk dat de heer Lingbeek nog durft te spreken van een protestant Nederland, of telt hij de Soc. Dem. ook bij de Herv. Kerk?

En nu nog enkele woorden over de kloosterling-tractementen, ook aangevoerd door den heer Kersten.

Deze ook al niet minder felle papenvreter, en alzoo verscheurder van ons Nederlandsche volk, zegge bij zijn critiek ook eens rechtuit dat zijn cumulatie bestaat. Vroeger landbouwerpredikant te Ierseke. Nu nog predikant-Kamerlid.

BERICHTEN.

Feest van den Mannenbond op Barber.

Zondag l.l. werden in de kerk van Barber een 200 mannen en jongelingen opgenomen in de Mannenbond.

Na de Veni Creator vroeg de pastoor hen:

In naam van Jezus onze Koning en in naam van Maria onze hemelsche Moeder vraag ik U of gij goed hebt nagedacht over de verplichting die gij vandaag plechtig op U wilt nemen?

Wilt gij werkelijk Jezus en Maria trouw dienen?

Wilt gij ernstig beloven uw verder leven elke eerste Zondag van de maand te communiceeren?

Wilt ge beloven trouw de maandelijksche vergadering te bezoeken?

Wilt gij vrienden en verdedigers zijn van Jezus en Maria, mannen die uw Kath Kerk waarlijk liefhebt, die uw priesters eerbiedigt, die een eerlijk Katholiek leven leidt?

Wanneer er onder U iemand is, die voor de gevolgen van zijn belofte terugschrikt, we geven hem de gelegenheid zich terug te trekken.

Nadat allen met een duidelijk antwoord de vragen bevestigd hadden, en vroegen om de eed van trouw te mogen zweren, sprak de pastoor hen toe:

Nadert dan twee aan twee naar het altaar en in tegenwoordigheid van het H. Sacrament, in deze kerk vol geloovigen. Kont nader en leg Uw eed af bij het Vaandel en dat Jezus en Maria U helpen Uw eed getrouw te blijven.

Toen naderden de mannen en jonge mannen twee aan twee naar het altaar en spraken duidelijk:

„Wij zweren trouw aan Jezus en Maria tot in den dood.“

Hierna was 't feestpreek: We zijn geen heiligen, maar willen heiligen worden en strijden voor Christus Koning, waarna het plechtig lof met Te Deum gesloten werd.

MS. Colombia.

A.s. Zondag 's avonds om 8 uur, zal de Heer TH. SILLIE en zijn Band *„The King of Jazz“* aan boord van de M S. Colombia broadcasten.

Zijn eerste stuk zal zijn het „Wilhelmus“ speciaal opgedragen aan Zijne Exc. Gouverneur VAN SLOBBE, het tweede stuk, een marsch 1 B.C. opgedragen aan den Heer Kiës, directeur van de K.N.S.M.

Uitvoering Theater Brion.

Op Donderdag 16 Augustus zal de St. Thomaskring eene uitvoering geven in het Theater Brion onder de bekende artistieke leiding van Mevrouw Laura de Maduro.

Het programma, dat zeer varieerend is belooft een kunstzinnige en genotvolle avond. Tooneel, muziek, zang, dans en gymnastiek zullen elkaar afwisselen in groote verscheidenheid.

Wij hopen dat velen van de geboden gelegenheid zullen gebruik maken om zich op een gezonde wijze te ontspannen.

De entree bedraagt slechts 1.50 fl. Toegangskaarten zullen te verkrijgen zijn bij den Heer Barnie, Brionplein, in de R. K. boekhandel St. Augustinus en op den avond zelf aan de ingang v. h. gebouw.

Wij wenschen onze actrices en acteurs veel succes.

Koloniale Raad.

In de openbare zitting van Dinsdagavond l.l. werd als eerste candidaat ter voorziening in de vacature van wijlen den Heer Sutherland, met algemeene stemmen gekozen de Heer v. d. Biesen, als tweede candidaat de Heer Dr. Desertine. Verder werd het woord gevoerd door de Heeren C Winkel, Bichon van Yselmonde, E. Martijn en Sprockel. De eerste gaf een repliek op hetgeen door Z.E. de Gouverneur was opgemerkt over de z.g. achterstelling van Aruba en de daaruit voortvloeiende onverschilligheid der bevolking. De Heer Bichon en Martijn gaven hun tevredenheid te kennen over het afschaffen der bruggelden. Beide heeren wilden ook over de veerbooten eenzelfde maatregel, met den verstande dat de heer Martijn hiertoe dadelijk wilde overgaan, terwijl de Heer Bichon voorstelde te wachten, tot onze schulden aan 't moederland waren afbetaald.

Na deze openbare zitting werd de vergadering in besloten kring doorgezet.

Eerw. Zuster Gabriela. ✠

Bij het ter perse gaan van ons blad bereikt ons het bericht dat de Eerw. Zuster Gabriela van de Congregatie der Eerw. Zusters Dominicassen van Voorschoten Donderdag 9 Augustus zacht en kalm in den Heer is ontslapen in het St. Josephs Convent van St. Martin. Zuster Gabriela was er een van de oude garden die ongeveer 40 jaren op de Bovenwindsche eilanden is werkzaam geweest!

Zij was bekend om haar groote vroomheid, haar eenvoud en haar blijmoedigheid.

Ofschoon bij de 80 jaar oud wilde zij nog steeds zich zelve ten nutte maken. Sinds enkele jaren was het voor de klas staan haar te zwaar geworden, maar nu trachtte ze op andere wijze de communauteit van dienst te zijn. Allerlei huiswerkjes tot zelfs boekbinden nam ze op zich, blij dat zij zich nog verdienstelijk maken kon.

Het laatste jaar kwam echter de inzinking en reeds in November van het vorig jaar werden haar de laatste H. Sacramenten toegediend. Langzamerhand herstelde zij weer en wekening totdat een nieuwe verzwakking kwam, die doodelijk bleek te zijn.

De goede God geve aan Zijn trouwe en nederige Dienares Gabriela, de euwige rust in de schoonen hemel.

Bij de begrafenis van PAUL von HINDENBURG. President van Duitschland.

Alom in de wereld is de deelneming groot geweest bij het verscheiden van de edelen President der Duitsche Republiek Paul von Hindenburg.

De rouwdienst die de Evangelische Bisschop Mucler in de Cathedraal van Berlijn heeft gehouden was buitengewoon treffend. Maar vooral de laatste woorden van den stervenden oorlogsheld die de gewijde spreker aan zijn auditorium meedeelde:

Zorg dat Christus aan Duitschland gepredikt wordt. maakten diepen indruk.

De begrafenisplechtigheden waren zonder weerga. 80000 rouwdragers vergezelden het stoffelijk overschot en de deelnemers liepen in de honderdduizenden. Het lichaam van de gestorven held werd zooals men weet naar Tannenberg gevoerd, de plaats waar de veldmaarschalk zijn onsterfelijken roem behaalde op de Russen en gedurende twee weken zal hij daar blijven uitgesteld aan de vereering van het geheele Duitsche volk, dat met tienduizenden langs het stoffelijk overschot blijft defileeren.

Wij bieden onze oprechte condoleances aan, aan de Hoogedelgestrenge Heer Carl Fensohn, Consul van Duitschland.

Concordia Band.

Zondag a.s. tusschen 11 en 12 uur 's morgens zal a/b van het m. schip Colombia een muziekuitvoering plaats hebben welke zal gegeven worden door de bekende Concordia Band.

De uitvoering zal per radio worden uitgezonden, zoodat ook de nietbezoekers de muziek zullen kunnen genieten.

Apostolaat ter Zee. Afdeeling Curaçao.

Biljartwedstrijd.

Het bestuur van bovengenoemde vereeniging, stelt zich voor om bij genoegzame deelname een *Biljartwedstrijd* te organiseeren, in het R. K. Zeemanshuis klipstraat 51.

Hieraan kunnen deelnemen alle donateurs en leden van het Apostolaat ter Zee.

Aanvang Zondag 26 Augustus e. k. 's avonds om 8 uur p. m.

Sluiting Zondag 9 September waarna uitreiking, der prijzen onder gezellig samenzijn.

Deelnemers kunnen zich opgeven bij:

den Voorzitter C. Casiano, kantoor C. R. K. Volksbond;

den Penningmeester A. E. Goilo, Johannes v. Walbeeckplein 22 en bij den Geestelijken adviseur Pater C. v. d. Looy Pastoorie St. Anna.

Het Bestuur.

Het flottielje-vaartuig. Johan Maurits van Nassau.

Hr. Ms. flot-tielje vaartuig J. M. van Nassau gestationeerd te Curaçao onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse W. van den Donker, zal van 4 tot 9 October a.s. een bezoek brengen aan Colon.

Zeer Eerw. Pater Guan Schonewolf

De Z. E. Pater Schonewolf vertoefde de vorige week eenige dagen in ons midden om zijn familie en vrienden te bezoeken. Met het feest van den H. Dominicus was zijn Eerw. de gast van Zijne Hoogw. Excellentie Mgr. Verriet Zondag vertrok wederom zijn Eerw. naar Valencia in Venezuela.

Au revoir cher Père.

Regenval in het tweede district gedurende de maand Juli.

Rust	8	m.m.
Klein Kwartier	10	„
Scherpenheuvel	10.7	„
Montagne	6	„
Groot Sint Joris	2	„
Newport	22.6	„
Sta Rosa	2.5	„
Zuurzak	18	„
Santa Maria	9	„
Blauw	6	„

INGEZONDEN.

3 × 3 = 10.

12 × 3 = 37.5.

Neem ons niet kwalijk geachte lezers, dat wij zoo'n vreemd opschrift hebben gekozen. Misschien denkt U dat het een grapje is, maar wij willen hier uitdrukkelijk verklaren dat het geen scherts is, maar ernst.

Al U zich even de moeite getroost om de tarieven van de N. I. G. M. na te gaan, dan zult U het volgende opmerken:

Iemand die 40 Voltampère afneemt betaalt f 2,40 Wie 80 Voltampère afneemt betaalt vanzelfsprekend 2 × f 2,40 = f 4,80 om de doodeenvoudige reden dat 80 voltampère 2 × zooveel is als 40 voltampère. En wie 120 voltampère betrekt betaalt natuurlijk 3 × f 2,40 = f 7,20.

Voor 25 voltampère betaalt men per maand f 2,— en voor 50 V.A. f 3,—, een niet gering prijsverschil ten gunste van de afnemer.

Wie 150 V.A. verbruikt moet naar onze meening hoogstens 3 × f 3 betalen, om de eenvoudige reden dat 150 V.A. 3 × zooveel is als 50 V.A. en dit is volgens de tarieven van de N. I. G. M. f 10.—.

Het hoeft geen betoog dat zulk een regeling, waarbij de afnemer van een grootere hoeveelheid stroom per V.A. meer moet betalen dan wie een kleinere hoeveelheid afneemt, een beweegreden zal vormen om zoo min mogelijk stroom af te nemen, daar men dan meer V.A. voor zijn geld krijgt.

Wij staan echter goddank nog niet voor een fait accompli: de in de Amigoe di Curaçao voorkomende tarieven zijn gepubliceerd voorloopende op de definitieve vaststelling. Wij hopen dat bij de definitieve vaststelling 3×3 weer 9 zal zijn, en rekenen er op dat de tarieven zoodanig zullen worden ingericht dat de afnemer van een grootere hoeveelheid stroom per V.A. hoogstens evenveel of liever minder moet betalen dan de afnemer van geringere hoeveelheid stroom. X

Pas ontvangen.

Heerlijke Surinaamsche
Sinaasappels, advocaten, pompelmoesen.
Saprijke citroenen en lemmeltjes.
Dessert bananen.
Inlichtingen.
A. T. C. NIEKOOP.
Breedestraat 37.

TE KOOP.

Luchtig en gerieflijk huis, met annex-gebouwen.
Ferdinandstraat 3-7.
Inlichtingen „La Bonanza.“

AMATEURSWERK

Vakkundig bij fotohandel „Sunny Isle"-L. RECK. Breedestraat Punda.

BEKENDMAKING.

Zooals het publiek uit een bekendmaking van de zijde der Ned. Ind. Gas Mij in de dagbladen gebleken zal zijn, zijn met ingang van den 1sten Augustus jl. door genoemde Mij wijzigingen in haar tarieven aangebracht, vooruitloopende op de definitieve vaststelling.

De aangebrachte wijzigingen zijn een gevolg van de werkzaamheden der Commissie, ingesteld bij Gouvernements-beschikking van den 27sten Juni 1933, no. 735, welke commissie bestond uit den Administrateur van financien, P. C. M. van der Drift, als Voorzitter, den Directeur van Openbare Werken, tot den 10den Mei 1934 Ir. D. Meyer en daarna Ir. J. D. A. M. ten Brink, den Voorzitter van den Kolonialen Raad, Jossy C. Henriquez, den Chef van de Technische Afdeeling der C. P. I. M., Ir. M. J. van Westrienen, en de Voorzitter van den R. K. Volksbond, J. M. Kroon, als leden, zoomede den Directeur van de Ned. Ind. Gas Mij als raadgevend lid.

De commissie kreeg tot opdracht de bestudeering en herziening van de electriciteits-tarieven van de Ned. Ind. Gas Mij met het verzoek den Gouverneur van advies te dienen.

Teneinde zich van de haar opgedragen taak te kwijten hield de Commissie 8 vergaderingen.

Den 9den Juli 1934 diende de commissie haar rapport, vergezeld gaande van een minderheidsnota, in.

In de loop der besprekingen kwam de Ned. Ind. Gas Mij met de navolgende voorstellen:

1. a) meer verbruik van avondstroom zal bij het bestaande f. 40.-tarief sub 5-a der algemeene tarieven, in het vervolg niet meer tegen f 0.40 doch tegen f 0.35 per K. W. U. in rekening worden gebracht. De officieuse bepaling, dat een minderverbruik van avondstroom beneden 100 K.W.U. per maand viervoudig als dagstroom mag worden verbruikt zonder extra-betaling, blijft voor het vervolg gehandhaafd;

b) voor het gebruik van een dubbeltarief K. W.U.-meter, als genoemd in de Algemeene Tarieven sub 5-c, wordt in het vervolg in plaats van f. 2,50-, f. 2.— per maand in rekening gebracht;

c) ingesteld wordt een nieuw dubbeltarief van f. 23,50 per maand voor welk bedrag 50 K.W.U. avondstroom en 100 K.W.U. dagstroom kunnen worden betrokken. Evenals bij het f. 40.-tarief zal meer verbruik van avondstroom boven 50 K.W.U. per maand bij het f. 23,50 tarief tegen f. 0,35 per K.W.U. worden berekend. Echter zal bij dit f. 23,50-tarief niet zijn toegestaan een minder-verbruik van avondstroom beneden 50 K.W.U. per maand om te zetten in het viervoud in K.W.U. dagstroom.

2. de navolgende wijzigingen in de Algemeene tarieven sub 3:

250	V.	A.	van	f.	17.—	op	f.	16,50
300	„	„	„	„	20,50	„	„	19,50
350	„	„	„	„	23,75	„	„	22,50
400	„	„	„	„	27,—	„	„	25,50
450	„	„	„	„	30,—	„	„	28,50
500	„	„	„	„	33,—	„	„	31,50
550	„	„	„	„	36,—	„	„	34,50
600	„	„	„	„	39,—	„	„	37,50

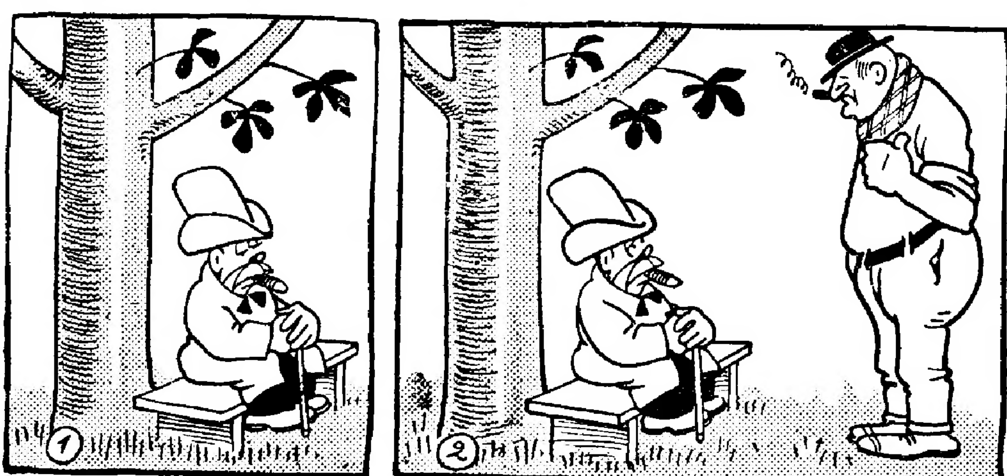
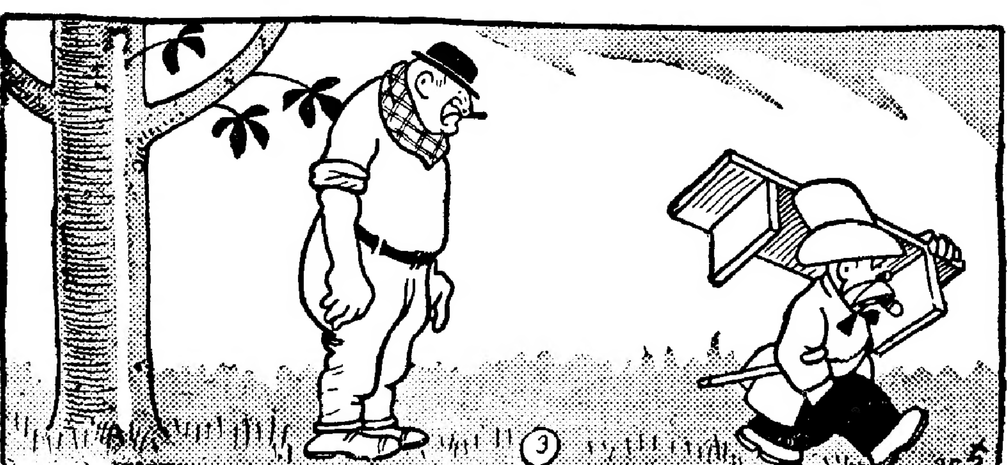
Naar de meening der Commissie konden de voorstellen onder 1 behoudens dat t.a.v. de meterhuur aanvaard worden, doch gingen de voorgestelde wijzigingen onder 2 niet ver genoeg.

Zij adviseerde derhalve nog tot het verlagen van het abonementstarief van 100 V. A. van f. 6.50 op f. 6 25, tot het wijzigen van het tarief van 150 V. A. voor f. 10.— in 160 V. A voor f. 10.— en tot het verlagen van het tarief van 200 V. A. van f. 13.50 op f. 13.25.

Voorts adviseerende de commissie tot het doen vervallen der bestaande restrictie volgens welke voor de tarieven voor 40, 80, en 120 V A. geen extra-dagabonnement kan worden verkregen, terwijl zij in overweging gaf de huur voor het gebruik van een dubbeltariefmeter zoo mogelijk op f 1.50 te brengen.

De minderheidsnota, door twee heeren onderteekend, wijkt op een tweetal punten van het rapport der Commissie af en komt door een andere benadering der winst zoomede door eene andere winstverdeeling - tot het advies, om behalve de door de meerderheid de Commisie voorgestelde tatariefsverlagingen bovendien nog een verlaging van 10% van de tarieven voor huishoudelijke en verlichtingsdoeleinden in te voeren.

Uit de thans door de Ned. Ind. Gas Mij gepubliceerde tariefswijzingen blijkt derhalve, dat deze maatschappij vrijwel geheel het advies van de meerderheid der commissie eigener beweging overgenomen heeft en t.a.v. het 250 V.A. en het 300 V.A- tarief zelfs iets verder gegaan is.

Adamson moet plaats maken.

Broedeieren

Witte leghorn 15 ct.
Eendaags Kuikens 40 ct.
Electrische Kunstmoeders.
Hendriksteeg 16.

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

Dankbetuiging uit Suriname.

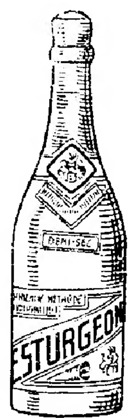
Diep getroffen door de talrijke blijken van innige deelneming betoond gedurende de ziekte, bij het overlijden en bij de plechtige uitvaart van het stoffelijk overschot van onzen onvergetelijken Zoon, Broeder, Behuwdbroeder en Oom

Richard Arthur Schelts.

betuigen ondergeteekenden aan alle vrienden en bekenden hunnen hartgrondigen dank.

In 't bijzonder aan: de Eerw. Geestelijkheid, den Eerw. Frater-Directeur v/h St. Thomas College en zijne Medebroeders, de Eerw. Zusters v/h St. Elizabeth-Gasthuis, het Leekenpersooneel der R. K. Scholen, de Vereeniging „St. Thomaskring," de Vereeniging „Suriname", de Familie Man-Asam, de weled. Heer R. Pluim en zijne huisgenooten.

Familie Schelts.
Ph. Burgos.

Bordeaux Méthode
Champenoise
E. Sturgeon.
Sec of demi sec.
een Bordeaux-Champagne
van prima kwaliteit.

Dépositaires voor Nederland en Koloniën:

Gebroeders Steur.
Wijnhandelaars.
Maassluis.

Vraagt offerte bij onze Agenten voor Curaçao,

de firma: C. Winkel & Zonen.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN:

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. „ROTOROA'	(12.250 Ton)	(T)	17/18 Aug.
	SS. „REMUERA"	(11.500 Ton)	(C & T)	5/6 Sept.
	SS. „TAMAROA"	(12.500 Ton)	(C)	18/19 Sept.
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. "RUAHINE"	(11.000 Ton)	(T)	8/9 Aug.
	SS. „AKAROA"	(15.000 Ton)	(C)	9/10 Oct.
	SS. "ROTORUA"	(12.250 Ton)	(T)	5/6 Nov.

C — Cabin Class — T — Toeristen Klasse

Cabin Klasse naar Panama	£ 7—10—0	(minimum)
Toeriste Klasse naar Panama	5—0—0	„
Cabin Klasse naar New Zealand	42—0—0	„

enz. enz.

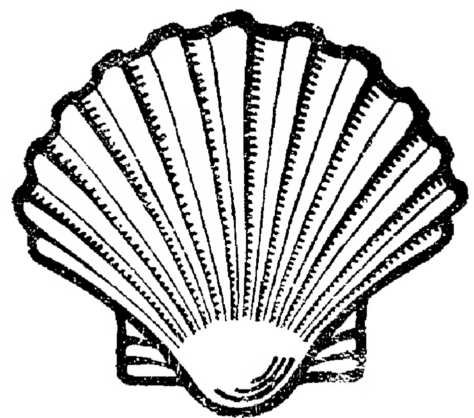
PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein 2. Telefoon: No. 72 & No. 505.
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

V. ROSSEM'S
Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

SHELL SMEEROLI
VOOR ALLE SNELHEDE

2—2

Compañia Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 8-9 Aug. 9-10 Oct. 9-10 Dec.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 17-18 Aug. 18-19 Oct. 18-19 Dec.
SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO" 17-18 Sept. 17-18 Nov. 17-18 Jan. 1935.

naar Pto. Colombia, en Cristobal:

SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO" 8-9 Sept. 8-9 Nov. 8-9 Jan. 1935.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505

ALUMINUM LINE

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, Port au Prince, Santo Domingo, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. DALVANGEN"	Aug. 2	Aug. 13	Aug. 21
SS. „VESTVANGEN"	Aug. 25	Sept. 3	Sept. 11
SS. "DALVANGEN"	Sept. 13	Sept. 24	Oct. 2

	Vertr. PARAMARIBO	Aank CURAÇAO	Aank. MOBILE, AL
SS. "VESTVANGEN"	Aug. 6	Aug. 10	Aug. 18
SS. "DALVANGEN"	Aug. 27	Aug. 31	Sept. 8*
SS. "VESTVANGEN"	Sept. 17	Sept. 21	Sept. 29

(*) Schepen aldus gemerkt gaan naar Mobile Ala.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein 2. Telefoon No. 72 & No. 505
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

voor prijzen enz.
C. Winkel & Zonen.

in alle provisiewinkels.

Steunt steeds het Apostolaat ter Ze

Bijblad van de „AMIGOE DI CURACAO" van 11 AUGUSTUS 1934.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen 5 Augustus 1934.

W. B.	TRANSVAAL	—	BISMARCK	: 0—6
W. B.	VOLHARDING	—	TRAPPERS	: 1—1
			(na loting Volharding)	
Z. B.	JOH. MAURITS 1	—	HERMANDAD 2	: 2—0
Res. 2de klasse	ATLETICO 2	—	D. D. V. O. 2	: 1—2

Stand Competitie-wedstrijden per 5|8|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
ASIENTO	7	6	0	1	11	4	12
R. C. C.	8	5	1	2	15	6	11
BISMARCK	8	3	3	2	7	5	9
HERCULES	7	3	2	2	5	2	8
TRAPPERS	7	3	2	2	9	6	8
TRANSVAAL	7	2	2	3	12	5	6
VOLHARDING	7	3	0	4	14	9	6
HERMANDAD	8	1	0	7	4	34	2
** GO AHEAD	5	0	2	3	2	7	0
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	5	4	1	0	23	1	9
TRAPPERS 2	4	1	3	0	4	3	5
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
ASIENTO 2	5	2	0	3	7	10	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
* BISMARCK 2	4	3	0	1	9	6	2
HERCULES 2	4	1	0	3	4	10	2
HERMANDAD 2	4	0	0	4	2	15	0
Res. 2de klasse							
AJAX 2	4	3	0	1	8	1	6
D. D. V. O. 2	3	3	0	0	7	2	6
JOH. MAURITS 2	2	0	1	1	0	2	1
ATLETICO 2	3	0	1	2	1	6	1
DE RUITER 2	2	0	0	2	1	6	0

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

** 2 Winstpunten in mindering gebracht wegens het staken van den wedstrijd "Go Ahead"—"Volharding" op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 12 Augustus

MUNDO NOBO

W. B. **BISMARCK — ASIENTO**
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: A. Maduro.
Grensrechters: Visser, Ramos.

DE HOOP

Z.B. **R.C.C. 2 — TRANSVAAL 2** *C.*
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: O. Corsica.

Z. B. **AJAX 1 — VOLHARDING 2**
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsrechter: F. Kranenburg.

Z. B. **DE RUITER — JOH. MAURITS**
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsrechter: I. Dania.

Zondag, 19 Augustus

MUNDO NOBO

W. B. **HERCULES — VOLHARDING**
Aanvang: 4.30 precies

Res. 1ste klasse

HERCU ES 2 — TRAPPERS
Aanvang: 3.15 precies.

DE HOOP.

Z. B. **D. D. V. O. 1 — BISMARCK 2** *L.*
Aanvang: 4.30 precies

Res. 2de klasse

ATLETICO 2 — DE RUITER 2
Aanvang: 3.15 precies.

RIO CANARIO

Res. 1ste klasse

ASIENTO 2 — HERMANDAD 2
Aanvang: 4 30 precies.

SCHERPENHEUVEL

Z. B. **SCHERPENH. — WINNAAR** *C.*
Aanvang: 4 30 precies.

De bus naar Sch.rpenheuvel vertrekt om 3.45 uur van het Wilhelminaplein.

Rectificatie: De heer A. J. Maduro is niet afgetreden als Bestuurslid van de C. V. B., doch heeft alleen ontslag genomen als Secretaris.

Als 1ste Secretaris is in de Bestuursvergadering van 3 Augustus aangewezen de heer J. H. van Werkhoven, terwijl de heer Maduro in zijn plaats de functie van Vice-Voorzitter zal vervullen.

Het Secretariaat van de C. V. B. is thans gevestigd: **Pietermaai 43.**

Het Bestuur maakt hierbij bekend dat het terrein „De Hoop" thans in huur aan de C. V. B. is afgestaan.

Vereenigingen, welke over een oefendag op dat terrein wenschen te bebeschikken, kunnen hun wenschen dienaangaande schriftelijk bij de eerste Secretaris te kennen geven.

Er zal zooveel mogelijk rekening worden gehouden met de wenschen der verschillende vereenigingen.

Het Bestuur.

Van de Junior-Commissie.

Uitslagwedstrijd Hercules-Asiento 5 -- 1.

Wedstrijdprogramma.

MUNDO NOBO.
12 Aug. 1934.
AJAX — HERCULES.
Aanvang: 9.00 A. M precies.
Scheidsrechter: Hr. G. Everstz

MUNDO NOBO.
19 Aug. 1934.
R.C.C. — VOLHARDING
Aanvang: 9.00 A. M. precies
Scheidsrechter: Hr. G. Rosario.

MUNDO NOBO
31 Aug. 1934.
9.00 A. M. precies
Finale Winnaars

Daarna uitreiking *Bronzen Voetballer.*

3de ronde.

D. AJAX } HERCULES } ....
E. R. C. C. } VOLHARDING } ....

Finale.

WINNAAR D. } WINNAAR E. } ....

DE COMMISSIE.

Noot: Tot onze spijt heeft men nog geen rekening gehouden met onze gegronde, ernstige bezwaren aangaande de tijd dezer wedstrijden.

Red.

Eere, wien eere toekomt!

Amigoe di Curaçao 4 Aug. 1934:

Ontslag genomen als bestuurslid C V. B.: A. J. Maduro (1ste secretaris).

't Staat er zoo eenvoudig, zoo simpelweg! Zoo maar net, alsof 't de gewoonste zaak van de wereld is! Met kleine letters, op een plaats, waar 't heelemaal niet opvalt. Alsof zooiets elke maand of toch minstens een paar maal in 't jaar voorkomt!

Maar we hebben 't toch gelezen.... met weemoed! Wat jammer!

Jarenlang heeft hij in 't Bestuur van de Bond gezeten; jarenlang al de moeilijkheden, die zoo'n pas-opkomende Bond te trotseeren heeft, meegemaakt; jarenlang steeds op de bres gestaan, waar de ware sportbelangen moesten worden verdedigd, waar 't gezag van 't bondsbestuur tegenover de afzonderlijke clubbesturen soms moest worden gehandhaafd; (wat is immers een bond zonder bestuur, en wat is een bestuur zonder gezag?) jarenlang bergen van administratie-werk verzet; jarenlang een steunpilaar geweest voor de C.V.B., meegewerkt en meegeploeterd om de C. V. B. te doen bloeien en krachtig te maken. Bloeiend en krachtig zoowel naar binnen als naar buiten, door 't tot stand brengen en in standhouden van een goede en hechte organisatie, door 't bevorderen van de ware, sportieve geest onder de leden; een sportieve geest, die ook 't goede weet te waardeeren bij een tegenstander en 't verkeerde durft af te keuren ook bij medestanders, die wit noemt, wat wit is, en zwart, wat zwart is. Als er door de Bond in de betrekkelijk korte tijd van zijn bestaan goed werk is gedaan in 't belang van de echte sportiviteit — en ongetwijfeld *is* dat gedaan, en veel! — dan komt toch zeker voor een niet gering gedeelte de eer en de verdienste van dat werk toe aan Antoine.

En nu staat daar plotseling zijn ontslagname! Als een donderslag bij heldere hemel! Hij trekt zich terug, hij gaat heen! En waarom? Omdat hij niet meer voor zijn taak berekend is? — O nee, 't zal moeilijk zijn een betere te vinden. Dat is de reden niet. Hij gaat heen, niet omdat 't in 't belang is van de sport, dat hij heengaat, maar omdat.... ja — omdat hij 't beu is! Men achtte het in 't belang van de Sport oneenigheid en verbittering te zaaien, een geest van opstandigheid aan te kweeken. Men schreef van „odio personal",— we weten nog niet juist, van welke zijde die odio eigenlijk kwam, — en nú is hij 't beu! Hij gaat heen! En we vinden het jammer! Maar — hij heeft gelijk!

Ja, Antoine, we begrijpen het. We zagen het aankomen en toch, we hoopten, dat het niet zou gebeuren. Maar nu je heengaat, nu kunnen we niet nalaten je publiek onze dank te brengen. We danken je voor de vele goede diensten door jou aan de Sport bewezen; we danken je voor de dikwijls zoo lastige en moeilijke taak, al die jaren zoo vol toewijding door jou vervuld; we danken je voor al de moeite, die jij je in die jaren getroost hebt om de Curaçaosche Sport mee in goede banen te leiden.

En als straks, bij een volgende bestuursverkiezing, ons voetbalwereldje opnieuw zal toonen, dat jij nog steeds 't volle vertrouwen hebt, als de oude veeten weer zijn bijgelegd, en de leden van de C.V.B. roepen weer: „Antoine! Geef ons Antoine!" dan hopen we, dat de pijnlijke wonden voldoende geheeld zullen zijn, en dat jij met je energieke activiteit en sportiviteit dan *wéér* aan die oproep gehoor zult geven, en als de nevel van oneenigheid en verbittering zal zijn opgetrokken en Curaçao vraagt weer om zijn Antoine, dat jij dan weer zult staan als de „rots in de branding," „the right man in the right place."

O. K.

Naschrift: We geven O.K. de raad eens goed te lezen, wat de Officieele Mededeelingen van de C. V. B. deze week voor nieuws bevatten; dan zal hij wel inzien, dat hij een beetje te vroeg de bazuin gestoken heeft, wat overigens niet geheel en al zijn schuld is.

Red.

Suriname -- Curaçao.

'n Onderdeel van 't feestprogramma, dat zeker veel publiek getrokken heeft, omvatte de wedstrijden van het Bondselftal tegen Suriname.

De meeningen over deze wedstrijden zullen wel uiteenloopen en wat wij hier geven is dan ook maar uitsluitend de meening van een enkeling, die niet blind is voor 't goede van onze Cur. jongens, maar toch ook een open oog heeft voor 't goede van de tegenstanders om zoo te ontdekken, waarin onze eigen spelers, individueel of in team-verband, nog iets kunnen leeren.

De eerste wedstrijd vertoonde een prachtig sluitend spel van onze middenlinie en onze achterhoede. Daar was combinatie, daar was elkaar-begrijpen. Het eenige doelpunt schrijven wij toe aan een fout van de keeper, waarop onze aanvoerder de verleiding niet kon weerstaan om het doel schoon te houden met 't gebruik van zijn arm.

De voorhoede als geheel vertoonde snel, opportunistisch spel. 'n Paar aalgladde spelers met 'n uitstekend schutter als midvoor, maar een linie zonder verband; van 'n prachtig opgezette aanval geen sprake. Wel snel en goed doortastend profiteeren van fouten bij de tegenstanders. De buitenspelers werden ook veel te veel verwaarloosd. 3—1

Over deze eerste wedstrijd lag een zekere loomheid, maar er heerschte een echt sportieve geest. zooals we die bij al onze competitie- en bekerwedstrijden zouden wenschen (krenkende uitroepen van toeschouwers laten we liefst buiten beschouwing, die waren gelukkig ook maar zeldzaam.)

De tweede en de derde wedstrijd vertoonden 'n geheel ander spelbeeld. Hier was 't vooral van de zijde van de Surinaamsche spelers blakend enthousiasme, waardoor vooral de tweede wedstrijd een meer ruw karakter kreeg. Enthousiast spelen, goed; maar geen ruwheid of geniepige trucjes.

't Groote aantal vrije schoppen en waarschuwingen, bij de tweede wedstrijd vooral, maar ook bij de derde, zoowel tegen Curaçao als tegen Suriname maakte werkelijk geen indruk van hooge sportiviteit, en soms werd de verstandhouding tusschen enkele spelers er merkbaar door geschaad.

Bij de tweede wedstrijd stond scheidsrechter Elfrink, die de eerste wedstrijd goed geleid had, voor 'n zware taak, die hij wel met veel kieschheid, maar niet steeds met evenveel onfeilbaarheid heeft volbracht. 3—2

Weer moeten we hier 'n doelpunt op rekening van de Cur. keeper schrijven, 'n echte blunder; en booze tongen zeggen dat twee der Cur. doelpunten, op z'n zachtst gesproken, aanvechtbaar waren. Maar ook hierover zijn de meeningen verdeeld.

De derde wedstrijd stond onder leiding van scheidsrechter Beltram, als altijd kalm en beslist. Reeds in de tweede wedstrijd hadden wij 't aangevoeld, maar nu waren we er zeker van: onze middenlinie, die in de eerste wedstrijd zoo keurig voldeed, was nu niet voor haar taak berekend. 't Verdedigen ging nog, maar het steunen van de voorhoede liet veel te wenschen over. Na een korte periode van Cur. overwicht, waarin 't eerste doelpunt keurig gemaakt werd, nam Suriname 't initiatief over en bleef dit bijna de geheele wedstrijd behouden. Dat Curaçao deze wedstrijd niet ver-

KINDEREN.

Vertaling van DOKOTO.

9. Kerstmis.

Kerstmis was niet ver meer, die zalige, blije, genadevolle Kersttijd. Onschuldige kleine kinderen hoorden in hun droomen reeds de zilveren klokjes van het Kerstkindje. Verschillende groote menschen die in hun leven reeds over alles gelezen en gecritiseerd hadden drongen allerlei gedachten terug en telden met de kleinen de weken en dagen. Vrome gemoederen genoten van de zonneschijn in 't geloof aan Bethlehem, ondanks de noordenwind koud door de straten woei. Anderen verlustigden zich alleen in de rijk verlichte kerstétalages, voor hen was Kerstmis slechts een kinderfeest, of een tijd van verrassingen en geschenken, ze verstonden de taal van het Kribje niet en stelden het kerstmannetje op gelijke lijn met den Paaschhaas.

Max was vol van de lieflijkste Kerstherinneringen en telkens opnieuw schilderde hij zijn zusje al de heerlijkheden van 't vorige jaar en het komende wonder. Er was hem geen uitdrukking te sterk voor hetgeen zijn levendige verbeelding hem voortooverde.

Elsje luisterde aandachtig naar zijn verhalen. Haar pop Nora, die ze met Kerstmis gekregen had, was haar verleden vergeten en Elsjes kerstvoorstellingen waren al lang geheel verbleekt. Nu leefden ze in 't jonge hoofdje weer op als in een schemer en weer verlangde ze een pop, een groote pop met een hemelsblauw jurkje en oogen die konden slapen, ja een pop, een veel mooier dan Mietje en Catootje die den geheelen dag in de poppenwagen lagen. Deze wensch vernieuwde ze elken dag en werd eindelijk zoo levendig, dat de komst van die nieuwe mooie pop eindelijk zonder twijfel met Kerstmist verwacht werd.

„Moeder" babbelde Elsje wel duizendmaal, ik krijg met Kerstmis een prachtige pop, een heel heel mooie van het Kerstkindje. Is 't niet, moeder? Ja ik krijg er een, Max heeft 't gezegd en Lies ook. Eentje die de oogen dicht doet als ze gaat slapen, . . is 't niet?"

Dat was heel haar gedachte en hoop Ja alle twijfel was eigenlijk uitgesloten en Hilda zou de naam zijn van het nieuwe poppenkind. 't Zou een deftig kind zijn.

Door moederlijke invloed verlangde Max vooral helm en sabel, Dat had immers 't generaalszoontje Alex verleden jaar met kerstmis gekregen en Mevr. Limbach was er over in de wolken geweest. Twee verlanglijstjes had Max met zijn wonderlijk kinderschrift na veel moeite klaar gekregen, eene voor Els en 't andere voor hem zelf. Elsje schreef zelf haar naam op haar verlanglijstje in de vorm van een lange rij op en neer getrokken streepen. Heel in het geheim en in al de bekoring er van, schreven de kinderen hun eigenaardige letters, alleen Lies werd in vertrouwen genomen en zij moest de adressen op de rose enveloppen schrijven volgens Max: Aan het Kerstkindje in den Hemel!

Drie dagen voor het feest legden de kinderen samen hun brieven op de vensterbank. Toen deze waardevolle papieren den volgenden morgen verdwenen waren, verkondigde Max jubelend wat gebeurd was als voor de komst van het Kerstkindje en als bewijs dat hij begreep dat 't door 't kindje was weggehaald.

Wel tienmaal per dag stopte moeders waarschuwing 't lawaai dat Max maakte: „Stil jongen, 't Kerstkind gaat voorbij en hoort je „of" Max 't kerstmannetje brengt een roe voor je!"

Wel had tante Marie die jammer genoeg tot na de feestdagen op reis moest, nog gezegd: „Er bestaat geen kerstmannetje, alleen een Kerstkind dat in Betlehem in een stal geboren is en dit Kind stond niet te luisteren, had dat niet noodig. Dit Kerstkind weet alles, ook de geheimste gedachten." Naar de opvatting van de leerares moest bij de kerstviering het geloof aan de menschwording van Christus bepaald, krachtig en duidelijk tot uiting komen. De zon van geloof aan dit verheven geheim van de menschwording van Gods Zoon moest 't geheele feest doorstralen en zijn licht zoo om de kerstboom glanzen dat het aller gemoed aangreep. Ze wilde niet hooren van een kerstmannetje en zweeg niet als Mevr. Limbach 't Kerstkind in een adem noemde het Christuskind.

„Het Kerstkind, leerde tante Marie de kinderen, is God, de Zoon van God. Hij ziet en hoort jullie altijd en overal. Hij ziet of je goed gehoorzaamt en hoort jullie kleine gebedjes. Bidt toch dikwijls, kinderen!"

Maar ondanks tante, bleef Max gelooven aan 'tstaan luisteren van 't Kerstmannetje en aan de roe, want zoo stond het in het mooie gedicht dat moeder gevonden had is het modeblad en hem van buiten had laten leeren. Hij zou het op dien heiligen avond moeten opzeggen. Elsje had ook een spreukje geleerd.

Eindelijk kwam de groote dag. De kinderen baden, speelden, lachten en lawaaiden, drentelden in en uit, tot de avond viel. De spanning was bijna niet meer te verdragen.

Eindelijk werd er gebeld, zacht en wonderlijk gebeld, eenmaal, tweemaal, driemaal . . . De deur ging open — en daar stond in de mooie kamer de stralende kerstboom in al zijn pracht!

Elsje stond sprakeloos! Zoo iets had haar verbeelding haar niet voorgetooverd! 't Was wonderbaar! Zelfs Lies en 't nieuwe keukenmeisje Marga vonden geen einde voor haar uitroepen van bewondering. En daar zat de pop op fijn wit linnen onder de boom!

Met een blije roep wees Elsje op 't hemelsblauwe jurkje en 't goudblonde haar en ontroerd nam ze 't nieuwe kind in de armen. Werkelijk 't sloot de oogen als 't ging slapen! Dat was wel 't mooiste!

Moeder toonde haar dochtertje, dat als dronken was van vreugde, de overige geschenken: prentenboek, bouwdoos, handschoenen, bonbons en alles wat er onder de kerstboom lag. Maar 't kind scheen alleen oogen voor haar mooie pop te hebben. Die andere dingen zouden haar elk afzonderlijk zeer bevallen zijn maar voorloopig verloren ze alle samen hun aantrekkelijkheid en kwamen eerst later langzaam tot hun waarde.

Max had van 't begin af alleen oog voor helm en sabel. Met een jubelend „hallo" greep hij er naar. Dan bekeek hij zelfstandig de overige schatten, de speeldoos die hij nog niet genoeg waardeeren kon, de bruine handschoenen die hij minachtend op zij schoof, de blikken soldaten, de onpractische metalen penhouder met vergulde kop, 't prentenboek met lange gedichten die hij slechts met groote moeite kon lezen en dus er niet van kon houden en al zooveel andere dingen.

De moeder verheerlijkte onvermoeid de groote voortreffelijkheid van elk ding apart en ze was wat ontstemd dat de jongen niet buiten zich zelf was van vreugde. Hij keek maar alleen naar zijn sabel en had van krijgsdorst liefst alles om zich heen kort en klein geslagen. Zelfs keek hij nauwelijks naar 't Christuskindje in de mooie kribbe dat Elsje zoo „lief" toelachte 't Was maar 't zelfde dat er 't vorig jaar ook was.

Ook de anderen bekeken naar 't scheen dankbaar en erkentelijk hun geschenken, de dienstboden, de huishoudster, de vrouw des huizes en niet minder de Vader zelf. Het sprookjesachtige boompje met zijn stralende lichten, zijn goud en zilver, zijn flikkerlicht en vonkjes — 't stond nu eenzaam midden in de kamer. Een grof aardsch verlangen drong naar voren en remde de dichterlijke en godsdienstige vlucht der ziel en eerst later op uitdrukkelijk verlangen der moeder werd de kerstboom bezichtigd.

Max zei met horten en stooten zijn gedicht op zonder eenige geestdrift, Elsje sprak aandachtig haar spreukje. Daarna zongen ze Stille nacht, de Herdertjes. Men kende jammer genoeg alleen de eerste strophen. De vader stelde voor aan 't feest een einde te maken. De kaarsjes werden uitgeblazen, ze droegen de kerstgeschenken naar de huiskamer waar men zich aan allerlei snoeperijen te buiten ging

Volkomen gelukkig was alleen Elsje. Ze had geen enkel verlangen meer en lag spoedig echt zalig in haar bedje met de zoete Hilda in haar arm en herleefde in haar droom heel het wonder van dien avond.

Max zeurde nog over allerlei dingen die toch ook op 't verlanglijstje gestaan hadden, vooral de schaatsen, paard en trompet. De Vader probeerde zijn jongen voor 't prentenboek te interesseeren wat hem eindelijk door grappige verklaring der prenten, door zijn voorlezen van een paar gedichten vooral door zijn eigen persoonlijke belangstelling ook gelukte.... voor enkele oogenblikken. De slaap overviel het kind en als 't de oogen sloot was daarmede ook 't Kerstfeest voorbij.

Den volgenden morgen dreef de gedachte aan de geschenken die het Kerstkindje gebracht had, veel vroeger dan op andere dagen de kinderen uit 't bed. Max werd 't eerst wakker en weifelde ook geen oogenblik 't zusje te wekken. Vooral dreef hem de nieuwsgierigheid om te weten wat de de Kerstnacht bij de buurkinderen gebracht had en de nieuwsgierigheid ging over op Elsje.

„Maak gauw voort Els," riep hij, „dan gaan we kijken wat Willi en Mientje gekregen hebben!"

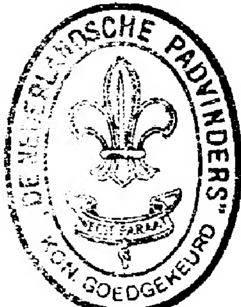
Elsje wilde wat graag gauw voortmaken, maar ze kon zich nog niet alleen aankleeden en Max deugde heelemaal niet om haar te helpen. Daarom riep hij na wat probeeren om de kinderjuffrouw. Omdat zijn moeder en Lies naar de kerk waren, kwam Marga Ze was direct bereid te helpen vooral omdat ze heel veel respect voor de kleine Max had, meer dan ze zou willen toegeven. Om Elsjes haar netjes te kammen, daaraan viel heelemaal niet te denken. Marga kon de kinderen nauwelijks overhalen een

loren heeft, danken wij vooral aan de hardwerkende backs. Weer staat hier een doelpunt op rekening van de keeper, de eerste goal was o.i. houdbaar. Technisch vonden wij het spel der Surinamers minstens net zoo goed, en, had de Surinaamsche ploeg over een betere keeper beschikt, de uitslagen zouden beslist voor Curaçao niet zoo gunstig zijn geweest 2—2. Maar met dat al zijn we toch met eere uit de strijd te voorschijn gekomen, en al was ons spel dan niet volmaakt, al konden de invallers maar matig bekoren en al vielen enkele spelers beslist tegen, het is gebleken, dat we nog 'n goede kern hebben, en dat ook bij de jongeren goede krachten schuilen, waarvan we, als ze wat rijker zijn geworden aan doorzicht en ervaring, en ook elkaar beter leeren begrijpen, nog veel plezier kunnen beleven.

Als we letten op de sportiviteit bij spelers en publiek, dan kunnen we ongetwijfeld constateeren, dat wij daarin in de laatste jaren vooruitgegaan zijn, dank zij de taaie volharding van het Bondsbestuur en de goede wil der leden. Het blijve zoo; semper avanti!

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD

CURAÇAO.

GROEP I.

GROEP-NIEUWS

van

Maandag, 13 tot en met Zondag 19 Augustus 1934.

Uit de leiderskamer.

Lees aandachtig de kamporders voor HET GROOTE KAMP.

2e Jaarster ontvangen O. R. A. BEAUJON.

Tot 2e klasse geinstalleerd: G. FABER.

Zorg voor de kleeding voor het tooneel.

Op jaarfeestavond mag elke verkenner en welp een vriendje naar de feestviering medenemen.

DENK OM DE TRAINING VOOR TOONEEL.

DEZE WEEK GEEN PATROUILLE-AVONDEN.

TOONEEL REPETITIE AVONDEN.

DINSDAG . . . . DONDERDAG.

Beide avonden om half zeven verzamelen in burger.

KLEEDING VOOR HET TOONEEL MEDENEMEN.

DONDERDAG IS EVENEENS DE GENERALE REPETITIE.

JAARFEESTVIERING VIER JARIG BESTAAN, VRIJDAG 17 AUGUSTUS 1934.

Om half zeven op het GROEPTEREIN verzamelen.

JAARFEESTVIERING 1934.

HIERMEDE HEBBEN WIJ DE EER, OUDERS, DONATEURS en AUTORITEITEN, NIET TE VERGETEN DE PERS, BELEEFD UIT TE NOODIGEN TOT BIJWONING VAN ONS JAARFEEST OP 17 AUGUSTUS (VRIJDAG).

AANVANG DER FEESTAVOND OM 7 UUR NAMIDDAG.

HET ZAL ONS EEN GENOEGEN ZIJN, U ALLEN TEGENWOORDIG TE ZIEN, OM MET ONS FEEST TE VIEREN EN HOPEN WIJ U EEN AANGENAME AVOND TE BEREIDEN.

OPGEVOERD ZULLEN WORDEN:

„WILD WEST DRAMA . . ARENDSVEER."

„RADIO EN DE BEGINNELING."

PADVINDERS DEMONSTRATIE'S

ZONDAG 19 AUGUSTUS.

Om 2.30 uur verzamelen bij „DE GROENE WIGWAM."

(Brood en veldflesch medenemen.)

Wij trekken naar „JAN THIEL" voor 't opmeten van KAMP en in schets brengen van het terrein. Terugkeer op 9 uur namiddag.

HORDE VAN GROEP I.

Dinsdag, 14 Augustus op half vijf bij „DE GROENE WIGWAM"

Hordespelen-Tooneel-Seinwedstrijd-Kastiebal en verhaal.

Vrijdag, 17 Augustus. Om half zeven op het Rif verzamelen.

VIERING JAARFEEST DER PADVINDERS.

Goede jacht.
AKEELA.

HETZELEDE THEMA.

Vaandrig: „Wel Hop., heb je de „Amigo" gelezen van Zaterdag, 4 Augustus? Wat een toespraken hé en wat een tevredenheid. Ja, de feestviering is prachtig geslaagd en geen wanklank vernomen. De tevredenheid is dus wel op zijn plaats, trots alle pessimisten ten spijt en stemt tot bemoediging."

Hopman: „Ja de commisie kan tevreden zijn en heeft ook Hare Majesteit onze geëerbiedigde Vorstin, hare tevredenheid betuigd aan de Comissie, zooals ik gelezen heb. Ook heeft onze Gouverneur zich niet onbetuigd gelaten en in welgekozen bewoordingen van zijne ingenomenheid met 't verloop, blijk gegeven. Over onze padvinders... kunnen ook wij tevreden zijn. Zij hebben in de feestweek wel hun best gedaan om te helpen waar het maar mogelijk was en daarmede hun ideaal „dienen" hooggehouden."

Vaandrig: „Zoo is 't Hop. 'k Heb deze week een mijnheer gesproken (hij was niet van de courant) die 't zoo'n aardige groep vond en belangstellend vroeg, hoe lang of onze groep nu al bestond. Hij vertelde, dat hij gaarne eens kennis kwam maken. 'k Heb hem natuurlijk zorgvuldig ingelicht. Daar hij „de Amigo" niet leest, waarin U wekelijks een stukje mag schrijven, was hij natuurlijk in 't geheel niet op de hoogte van de padvinderij alhier. Zeg Hop., waarom roert U de groote trom daarover toch niet eens?"

Hopman: „Maar Vaan... zalig zijn de eenvoudigen van geest. Laat ze eenvoudig blijven. Heb je wel eens gehoord van doodzwijgen eener zaak? 't Is een methode, die graag toepassing vindt op allerlei gebied, waar naar vooruitgang gestreefd wordt. Als ik zoo al die jaren eens na ga, geloof ik, dat dit ook wel een beetje toepassing vindt op ons werk voor de jeugd. Weet jij de reden daarvoor niet? Werkelijk niet? Nou, dan zal ik 't je later wel eens schrijven."

Vaandrig: "Maar Hop., wat geheimzinnig. In Holland schijnt scouting anders wel de algemeene aandacht te hebben, als ik zoo eens het maandblad der Verkenner en verschillende dagbladen opsla. Maar 'k geloof ook, dat verschillende persoonlijkheden van naam een duchtig handje meehelpen tot verbreiding en sympathiseering der beweging."

Hopman: „Je slaat de spijker op zijn kop, maar niet diep genoeg. Een troost is echter, dat 't werk wat tot nu toe gedaan is en in de toekomst valt te doen, in de zielen en herinnering der jongens wordt vastgelegd. Laat 't dan geen uiterlijk praalvertoon zijn en stillekens achteraf in een hoekje worden gehouden, zoo blijft 't toch waardevol en zal zeker vruchten dragen. Wel Vaan, ik boom niet langer, want er valt nog vèèl te veel werk klaar te maken, om het kamp van 80 jongens (je weet, dat ARUBA-groep mee kampeert) goed te doen slagen. 't Is geen kleinigheid, die tien dagen kampeeren.

Willemstad, 6 Augustus 1934.
M.

Boekbespreking.

Onze eilanden in Nederl-West-Indie.

Zoo heet de tweede druk van het in 1929 verschenen en spoedig daarop verkocht boekje: „Aardrijkskunde" van Fr. M. Realino. Eigenlijk is de volledige titel nog 'n heel stuk langer, want het behandelt tevens „de overige eilanden van de Caraïbische zee, Venezuela en Colombia." Dus zoo ongeveer alles wat hier in de „buurt" ligt!

Het boekje is zeer systematisch samengesteld. Een echt *leerboek* met een volledigheid, gepaard aan beknoptheid, die het meesterschap van de schrijver verraden. *Iedere Hollander*, alhier woonachtig en *iedere Curaçaoënaar*, die wil weten waar hij eigenlijk woont, wie zooal zijn buren zijn, wat er allemaal omgaat in de West, wat de grootte en beteekenis is van elk onzer eilanden, wat er verbouwd, wat er in- en uitgevoerd wordt, welke en hoeveel menschen er wonen, welke hun onderlinge afstanden zijn, enz. enz. vindt op al zijn vragen een volledig en overzichtelijk antwoord in dit uitstekende werkje.

Uw familie en vrienden in 't Moederland kunt u niet beter inlichten over Curaçao dan door hen dit boekje cadeau te doen. De eerste uitgave heeft bewezen welk een behoefte er bestond aan zoo'n werkje. Ze was onverhoopt snel uitverkocht. De tweede uitgave is iets uitgebreider en heeft vooral veel meer foto's. Wij wenschen het van harte een welverdiend succes!

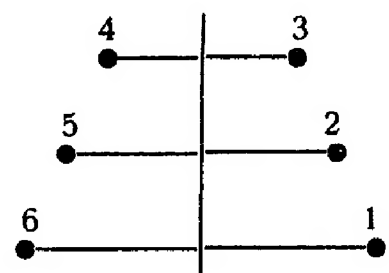
„Onze eilanden in Nederl. W. Indië," door Fr. M. Realino.

Prijs f. 1.35; Boekhandel St. Augustinus. St. Thomascollege.

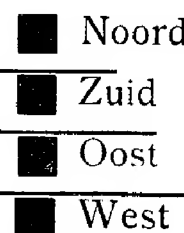
M. L.

TABEL VAN SEINEN van FORT NASSAU.

1 Kustvaarder.
2 Kotter.
3 Schoener.
4 Paket.
5 3 mast schoener.
6 Oorlogsschip.

Noord
Zuid
Oost
West

STOOMSCHIP NATIONALITEIT.		OCEAAN-TANKER NATIONALITEIT.		ZEIL-VAARTUIG NATIONALITEIT.		KLEINE-TANKER NATIONALITEIT.	
12	Nederlandsche	123	Nederlandsche	1234	Nederandsche	246	(Een)
13	Engelsche	124	Engelsche	1235	Engelsche	256	(Twee)
14	Amerikaansche	125	Amerikaansche	1236	Amerikaansche	346	(Drie)
15	Fransche	126	Fransche	1245	Fransche	356	(Vier)
16	Duitsche	134	Duitsche	1246	Duitsche	456	(Vijf)
23	Italiaansche	135	Italiaansche	1256	Italiaansche	12345	(Zes)
24	Zweedsche	136	Zweedsche	1345	Zweedsche	12346	(Zeven)
25	Spaansche	145	Spaansche	1346	Spaansche	12356	(Acht)
26	Deensche	146	Deensche	1356	Deensche	12456	(Negen)
34	Noorweegsche	156	Noorweegsche	1456	Noorweegsche	13456	(Tien)
35	Venezolaansche	234	Venezolaansche	2345	Venezolaansche	23456	(Elf)
36	Colombiaansche	235	Colombiaansche	2346	Colombiaansche		
45	Dominicaansche	236	Dominicaansche	2356	Dominikaansche		
46	Onbekende	345	Onbekende	3456	Onbekende		

123456 Vliegtuig

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 12 — 18 Augustus 1934.

S.S.	Aank.	van	Vertr.	naar
Falcon	12	New-York	12	Aruba, Maracaibo
Tachira	12	Maracaibo	12	New-York
Colombia	12	Amsterdam	13	P. Limon
El Libertador	12	Maracaibo, Aruba	13	Aruba, Maracaibo
Dalvangen	13	New-Orleans	13	Paramaribo
Venus	13	Haiti	13	Beliz. P. Contez
Atlas	13	Havens v. P. Rico & Haiti	13-15	Havens van Haiti & P. Rico
Davisian	13	Liverpool, Londen	14	Cristobal
Baralt	14	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, Bonaire	—	Curaçao
Amor	15	New-York	15	Aruba, Maracaibo
Miranda	15	Maracaibo	—	Curaçao
Midas	15	S. Pedro de Macoris & San Domingo	16	San Domingo & Pedro de Macoris
Crijnssen	16	P. Limon	16	Amsterdam, Hamburg
El Libertador	16	Maracaibo, Aruba	16	Aruba, Maracaibo
H. C. Horn	16	Cartagena	16	Hamburg
Flandre	16	P. Limon	16	Le Havre
Medea	17	Maracaibo	17	New York via P. Cabello
Rotorua	17	Southampton, Londen	18	Cristobal, New-Zealand
Magallanes	17	Cristobal	18	Barcelona
Caracas	18	New-York	18	Maracaibo
Tacoma	18	Hamburg	18	Cristobal, C. N. Amerika
Baralt	—	Curaçao	18	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eust. St. Kitts.

RADIONIEUWS.

K.
K.R.O.
O.

PHOHI - UITZENDING

op Zondag, 12 Augustus 1934.

Van 15.00 — 16.00 uur A. T.

Op golflengte 16.88 M.

1. Pausmarsch
2. Ovevrture "Eine Nacht in Venedig" Joh. Strauss door het Berl. Staatsopera Orkest o. l. v. E. Viebig (Gramofoonmuziek.)
3. Medische Causerie.
4. "Kom' Zigany", uit "Gräfin Mariza" E. Kalman door Hong. Zigeuner-meisjes Orkest o. l. v. Lily Geynes (Gramofoonmuziek.)
5. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart.
6. Van en voor de Missiepost.
7. "Rakokzi Marsch Berlioz door Hong. zigeuner-meisjes Orkest o. l. v. Lily Geynes (Gramofoonmuziek.)

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Passenger and Freight service

Next sailings from CURACAO:

to Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon & Pto. Barrios:

SS. "KRETA"		Aug. 29
MS. "CORDILLERA"	(12.300 Reg. Tons)	Sept. 6
MS. "SYRA"		Sept. 23
A Steamer		Oct. 3

All vessels calling at Cristobal connect there with vessels to the Pacific Coast of South-, Central- and North America.
Through-Tickets are issued to any port on the Pacific and also to New Orleans, Havana and New York.

to EUROPE via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

MS. "CARIBIA"	(12.300 Gross Reg. Tons)	Aug. 23
SS. "ADALIA"		Sept. 8
M.S. „CORDILLERA"	(12.300 Reg. Tons)	Sept. 20
MS. "KRETA"		Oct. 6
MS. "CARIBIA"	(12.300 Reg. Tons)	Oct. 18

Besides AMSTERDAM and HAMBURG our Passenger-Motorships call at SANTANDER, PLYMOUTH and CHERBOURG.

to MARACAIBO:

SS. "ALEMANIA" in connection with our outward and homeward vessels sails regularly to and from Maracaibo.

All further informations are gladly given at the Hapag-Offices.

EDWARDS, HENRIQUEZ & Co., Curaçao, Tel. 106.

ARUBA TRADING Co., Aruba.

---

halve kop chocolade te drinken en dan holden ze den tuin in, Max met helm en sabel, Elsje met haar mooie Hilda. De zon was juist opgegaan en scheen over de sneeuw met zachte gouden stralen en bewonderend bekeken de kinderen de voetsporen die ze in de sneeuw drukten.

Max weerstond de bekoring een sneeuwbal te maken. Elsje voelde de kou tot in haar vingertjes. Vol verwachtting klopte ze op de deur bij de Follmann's. Na een algemeen geroep „kom maar in" en „Binnen" werden ze met een luid bewonderend „Ah" begroet. Elsje zag in 't begin eigenlijk niets. Max wel, hij overzag de toestand met een enkele blik, wel niet de helder geveegde vloer en de frissche, gestreken gordijnen, niet eens 't witte tafellaken dat voor vandaag gebruikt werd, maar wel de groote koeketaart en de schaal met honing, vooral de heele familie zooals die daar rond de tafel zat en al die gezichten die naar hem keken. 't Was feestelijk. Er was een echt innerlijk gelukkige stemming. Boven aan de disch zat de vader en zijn oogen gaven allen een gevoel van zekerheid. Rechts van hem zaten Willi en Piet op een breede bank met hooge leuning, links Anna en Mientje, op houten stoelen. Beneden bij de deur zat de moeder.

Piet en Anna hadden hun Zondagsche kleeren al aan maar Willy zat er in broek en hemd, zonder jas. Dit mocht hij vandaag want nu kon iedereen zijn eerste en nieuwe bretels bewonderen. Ze waren bontgekleurd, veel rood er in. 't Kerstkindje had ze gebracht. Zoo nu en dan liet hij er ongemerkt zijn blik overglijden en trok eens aan de einden en bewonderde dat hij ze zoover kon uitrekken. Hij had eigenlijk een mes gevraagd. Aan bretels had hij heelemaal niet gedacht, maar nu hij ze had was hij er overgelukkig mede en voelde zich groot met de groote menschen. Dat mes had hij toch eigenlijk niet noodig, hij had nog een oud zakmes, dat hij bijna dagelijks sleep en waarvan het heft nog stevig genoeg was.

Willi en zijn zus zaten zwijgend bewonderend te kijken. De vader verzuimde niet om helm en sabel te prijzen, terwijl de moeder met Elsjes pop bezig was, niet te veel, om niet haar eigen kinderen jaloersch te maken. Maar jaloersch waren de arbeiderskinderen niet. Eigenlijk zou Willi niet met Max hebben willen ruilen, hij had ook nog meer gekregen dan alleen de bretels.

In de hoek van de kamer stond het kerstboompje, schaars versierd. De moeder had het gekocht en zelf mooi gemaakt. 't Kribbetje stond er onder. In den Heiligen avond hadden ze allemaal er rondom gestaan terwijl de kaarsjes brandden en ze hadden hun Kerstliedjes gezongen uit het gezangenboek en Anna had de geschiedenis van de Geboorte voorgelezen en van de Aanbidding der herders en der koningen. Allen hadden zwijgend geluisterd en de moeder had een oogenblik geschreid.

Een vrome stemming had aller hart aangegrepen en de liefde der echtgenooten en van ouders en kinderen was in een hoogere liefde opgegaan. Daarna werden de lichten uitgeblazen, goeden nacht gewenscht en spoedig was 't heele huis in rust geweest. Heldere sterren stonden aan den hemel, de Engelen zongen en 't Kindje daalde op aarde. Toen 't morgen werd, lagen er de geschenken die het Kind gebracht had.

Een deel er van, lag nog onder 't boompje, de schalen met appelen, noten en peperkoek, een schort, een paar handschoenen, halsdoek, zakdoeken enz.

't Ware allemaal nuttige dingen, die toch groote vreugde gaven als kerstgeschenk, omdat ze zonder het kerstkindje niet of niet zoo mooi, zouden gekomen zijn.

Toen hij zijn buikje vol koek had, gleed Willi van de bank, trok een mondharmonika uit zijn zak en begon muziek te maken, terwijl hij aan één stuk Max bleef aankijken tot deze bemerkte dat 't ding ook bij inademen muziek gaf. De harmonika speelde zeker niet zoo mooi als Max' muziekdoos, maar Willi kon nu zelf muziek maken en spelen wat hij wilde en dat was een groot voordeel.

„Laat Elsje nu ook jouw pop eens zien Mientje!" zei vrouw Follman.

Dat liet Mientje zich geen tweekeer zeggen. Ze legde haastig de rest van haar sneekoek op haar bordje en liep naar 't raam waarvoor de pop in een kleine wagen lag. 't Was het oude lieve Greetje, dat een paar weken geleden naar den hemel gegaan was en nu veel schooner door 't kerstkindje was teruggebracht, 't had nieuwe kleertjes voor Zondags en voor in de week. Wat had de moeder daar uren in stilte aan gearbeid!

Ondanks die vernieuwing van Greetje was de pop van Elsje zeker veel mooier. Greetje bleef een arm boerinnetje, Hilda de voorname dame.

Maar ook Mientje zou niet hebben willen ruilen. Haar oude liefde voor Greetje was verjongd. Overgelukkig zetten de onschuldige kinderen zich naast elkander, elk met haar beminde pop, zonder jaloersch te zijn op elkaar, en ze drukte als gelukkige moedertjes haar pop aan haar hart, liefkoosden ook die der vriendin maar haar eigen kindje het meest zooals het een goeie moeder betaamt.

Mientje tracteerde Elsje op een stuk peperkoek. Toen ze zag dat Elsje 't lekker vond, haalde ze nog een stuk. Op een wenk van de moeder bood Willi aan zijn vriendje Max wat van zijn snoep aan, was in zijn hart echter blij, toen Max die gisteravond veel te veel gesnoept had, er voor bedankte.

Wat gaf Max op 't oogenblik om zoetigheid, de groene wagen waarin Greetje gelegen had, trok heel zijn aandacht. Neen dat was geen eigenlijke popenwagen, 't was een echte wagen voor kleine jongens. De groene verfkleur teekende sterk af tegen de witte sneeuw op de vensterbank. Ja zoo'n wagen zou Max ook graag hebben. Weken lang had Piet onder leiding van zijn vader, er aan gewerkt, in stilte bezield door de blije verassing die hij zijn zusje en broertje bereidde. Die groote vreugde had hem rijk beloond.

Die heeft het Kerstkindje gebracht, zei Willi. 't Kerstkindje weet alles en heeft alles. Ik heb ook veel gebeden, niet moeder!"

Die wagen, waarvan Piet met veel woorden de voortreffelijkheid uitlegde, die had 't hem bij Max gedaan. Dat was nog eens iets eenvoudigs, sterk, niet ingewikkeld en kunstig, geen geheimzinnig speelgoed dat op een gegeven oogenblik onbruikbaar werd, een wagen warmee je kon arbeiden, dat is spelen. Hij bekeek hem van alle kanten en zou er graag mee naar buiten in de sneeuw gegaan zijn als vrouw Follman dat niet verboden had. Hij zette Willi de helm op zijn hoofd en reed zelf in de wagen de kleine kamer rond, tot Lies kwam en Max en Elsje kwam halen om naar huis te gaan.

Eerst in de zomer kwam die wagen goed tot zijn recht, toen hoopen krullen en spaanders, stukken houten zaagsel in de speelhoek van de tuin gesleept werden, terwijl de blinkende helm als vogelverschrikker op een stuk hout pronkte en de gevaarlijke sabel na menige onaangenaamheid weggeborgen was. Ook Mientjes pop was voor dagelijksch spelen doelmatiger als de fijn gekleede juffrouw Hilda. Greetjes kleertjes konden ze wasschen, borstelen, verstellen, terwijl bij de kleertjes van Hilda geen scheur kon worden dichtgenaaid en geen vlek er uitgewasschen. De eenvoudige geschenken bij de werkmansfamilie hielden de gedachten vast aan 't Kerstkindje tot het na een jaar weerkwam weer practische geschenken bracht en het gevoel van geluk was zoo innig aan 't oude sterke speelgoed verbonden, dat deze telkens weer oude herinneringen wekten die als een weldoende zonneschijn 't leven dier kinderen veraangenaamde.